

Paluckas rezygnuje z immunitetu »6-7

Sezon lodowy nabiera tempa »8

Jakie lekcje możemy wyciągnąć z sojuszy po II wojnie światowej »12-13

„Dzieci chłoną spektakl całym sobą”.
Rozmowa z M. Olszewską »20-21

Mer Wilna odwiedził redakcję „KW”. „Dziękuję za upowszechnianie wieści dla Polaków”

Naszą redakcję odwiedził mer Wilna, Valdas Benkunskas. Wizyta z okazji Dnia Odzyskania Prasy była okazją do wymiany spostrzeżeń. Mer pozostawił wpis w księdze gości, który może świadczyć o dobrej orientacji w sprawach Polaków na Litwie. »2

Manewry z udziałem prezydentów RP i RL »4

Kulisy wyjątkowego zawodu. Rozmowa z bibliotekarką »16

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin
Wydawca: Vš „Kurier Wileński”
Druk: Vš „Vilnijos žodis”
Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adjustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Mer Wilna odwiedził redakcję „KW” z okazji litewskiego Dnia Odzyskania Prasy

Redakcję „Kuriera Wileńskiego” odwiedził mer Wilna, Valdas Benkunskas. Polski dziennik gościł włodarza z okazji Dnia Odzyskania Prasy. Mer zostawił wpis w księdze gości i dodał kilka spostrzeżeń.

WIZYTA Z WYJĄTKOWEJ OKAZJI

W dniu 29 kwietnia redakcję „Kuriera Wileńskiego” odwiedził mer Wilna Valdas Benkunskas. Wizyta odbyła się z okazji Dnia Odzyskania Prasy, Języka i Książki, który przypada 7 maja — jednak, ponieważ mer tego dnia ma delegację, zaplanowano wizytę z wyprzedzeniem.

Dzień Odzyskania Prasy, Języka i Książki jest na Litwie świętem wszystkich dziennikarzy, wydawców i ludzi słowa pisanego. Mer powinszował z tej okazji redakcji, życząc kolejnych owocnych lat pracy i skutecznej pracy na rzecz zrozumienia obu narodów. Zostawił wpis w księdze gości.

„Droga redakcjo »Kuriera Wileńskiego«, dziękuję wam za waszą wieloletnią działalność, upowszechnianie wiedzy o Wilnie i jego wieściach dla naszej polskiej społeczności. Słowo wolnej i uczciwej prasy staje się dużą wartością w nowoczesnym społeczeństwie, dlatego działalność waszej gazety, misja i sens stają się jeszcze większe. Wielu lat i jak największego powodzenia!” — możemy przeczytać w księdze gości „Kuriera Wileńskiego” słowa mera Valdas Benkunskasa.

Po oprowadzeniu po redakcji nadarzyła się okazja, by porozmawiać o wspólnych wyzwaniach i możliwościach współpracy. Rozmawia-

no o problemie pogłębiającej się rusyfikacji Polaków na Litwie i o przykrych przypadkach, gdzie w polsko-rosyjskich szkołach zostają ostatecznie klasy tylko rosyjskie (tak się zdarzyło kilka razy w Wilnie, z czego dwa przypadki są z ostatnich pięciu lat).

Mówiono także o odpowiednim podejściu do języka litewskiego jako państwowego w taki sposób, aby nie uszczuplać uwagi dla języka ojczystego, polskiego. Mer mówił także o założeniach swojej polityki względem migrantów, aby wymóg znajomości podstaw języka państwowego był konsekwentnie stosowany.

WRAŻENIA MERA NA TEMAT POLAKÓW NA LITWIE

Mer podzielił się swoimi wrażeniami z polskich wydarzeń kulturalnych. Aktywnie uczestniczy w polskich wydarzeniach, koncertach, odwiedza też tradycyjne polonezy maturzystów na Placu Katedralnym. Valdas Benkunskas zwrócił uwagę na wyróżniającą polską społeczność w Litwie zaangażowanie w dbaniu o poziom lokalnej kultury.

Poruszono także temat odpowiedzialnej prasy. „Kurier Wileński” podzielił się swoją polityką redakcyjną dot. publikowania sprostowań, przestrzegania etyki dziennikarskiej, w tym obowiązku dania głosu wszystkim stronom, także tym oskarżanym. Mer Benkunskas z żalem przyznał, że nie wszystkie media na Litwie trzymają się tego standardu. Porównano także odpowiedzialność prasy i profesjonalnych mediów do tzw. mediów społeczności-

wych, w których o informacji decyduje bliżej niesprecyzowany algorytm.

Spotkanie przebiegło w przyjaznej atmosferze — nie mogła być inna, niż przyjazna, gdyż mer z okazji Dnia Odzyskania Prasy przyniósł tort. Można by było powiedzieć, jak mówią Polacy z Polski — „dobry, bo taki nie za słodki”. Ten był słodki, ale naprawdę wciąż bardzo dobry. Można wręcz rzec, że dla takich tortów warto odzyskiwać prasę!

Po konstruktywnych rozmowach umówiono się z merem na wywiad na tematy sporne dotyczące społeczności Polaków na Litwie, który ukaże się wkrótce.

CO UPAMIĘTNIA DZIEŃ 7 MAJA?

Dzień Odzyskania Prasy, Języka i Książki to litewski dzień pamięci przypadający 7 maja.

Upamiętnia on zniesienie przez rosyjskiego okupanta w 1904 r. prawa zakazującego drukowania w języku litewskim łaćnińskimi literami oraz mówienia po litewsku w miejscach publicznych.

Carat to wyjaśniał jako m.in. „walkę z polonizacją”, gdyż łaćnińska litera była przedstawiana jako część kultury „zgniłego Zachodu”, którą w Litwie kojarzono między innymi z Polską.

Cyrylica ostatecznie nie przeżyła się ani w języku litewskim, ani polskim — wprowadzić cyrylicę do języka polskiego próbowano tylko raz, w 1864 r., po czym prób zaniechano. Litwini musieli walczyć o prawo do pisma łaćnińskiego ponad 40 lat.

Opr. A.K.

Wtorek na wileńskim targu Pod Halą odbył się festiwal chłodnika litewskiego „Vilnius Pink Soup Fest” Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Senat RP upamiętnił 125. rocznicę strajku dzieci wrzesińskich

Senat podjął w środę przez aklamację uchwałę w 125. rocznicę strajku dzieci wrzesińskich. Ich ofiara i odwaga stanowią dla współczesnych pokoleń zobowiązanie do dbałości o język narodowy oraz wartości, na których opiera się nasza wspólnota – głosi uchwała.

„Senat Rzeczypospolitej Polskiej w 125. rocznicę bohaterskiego oporu uczniów Katolickiej Szkoły Ludowej we Wrześni składa hołd dzieciom, które w 1901 r. podjęły nierówną walkę w obronie ojczystej mowy i wiary przodków” – napisano w uchwale.

Oceniono, że „strajk dzieci wrzesińskich stał się jednym z najbardziej poruszających symboli polskiego oporu przeciwko bezwzględnej polityce germanizacyjnej zaborcy pruskiego”. „Wydarzenia z 20 maja 1901 r., kiedy to uczniowie odmówili odpowiedzi w

języku niemieckim na lekcjach religii i zostali za to poddani brutalnej chłości, wstrząsnęły opinią publiczną nie tylko na ziemiach polskich, lecz także w całej Europie” – przypomniano.

Jak czytamy, „Senat przywołuje imiona i nazwiska małych bohaterów, którzy stali się twarzami tego protestu, Bronisławy Śmidowiczówny i Stanisława Jerszyńskiego, oraz pozostałych wrzesińskich uczniów, uczestników strajku”.

„Ich niezłomna postawa, wspierana przez rodziców – w tym szczególnie prześladowaną przez władze pruskie Nepomucenę Piasecką – stała się fundamentem narodowej tożsamości. Szczególne uznanie Senat wyraża kapłanom, którzy mimo gróźb i szykan ze strony administracji pruskiej trwali przy strajkujących dzieciach i ich rodzinach. Duchowym przy-

wódcą i rzecznikiem praw uciskanych uczniów był ks. Jan Laskowski, którego odważna postawa i patriotyzm budziły nadzieję w sercach Polaków. Wspomnieć należy również o ks. proboszczu Mieczysławie Łabędzkiem oraz innych duchownych archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej, którzy w kazaniach i codziennej posłudze bronili prawa dzieci do nauki pacierza w języku ojczystym” – zwrócono uwagę.

Podkreślono, że „niezłomność wrzesińskich uczniów i ich opiekunów stała się dowodem na to, że pragnienie wolności jest silniejsze od przemocy”. „Słowa anonimowego wiersza z tamtych lat »boś Ty nie Vater, lecz Ojciec nasz« do dziś przypominają o cenie, jaką przyszło płacić za prawo do modlenia się po polsku” – zaznaczono. ■

PAP

Imieniny

7 maja

Augusta, Domiceli, Domicjana, Flawii, Floriana, Gizela, Ludmiły, Ludomiła, Piotra, Róży, Stanimira, Wincentego

8 maja

Achacjusza, Amata, Arseniusza, Benedykta, Bonifacego, Dionizego, Heladii, Idy, Michała, Stanisława, Ulryka, Wiktora

Cytat dnia

„Moskwa po raz kolejny zignorowała realistyczne i sprawiedliwe wezwanie do zakończenia działań wojennych, poparte przez inne państwa i organizacje międzynarodowe. (...) Pokazuje to, że Rosja odrzuca pokój, a jej fałszywe wezwania do zawieszenia broni na 9 maja nie mają nic wspólnego z dyplomacją. Putinowi zależy wyłącznie na paradach wojskowych, a nie na ludzkim życiu” – napisał na platformie X minister SZ Ukrainy Andrij Sybiha. Przypominał, że rosyjskie ataki z użyciem 108 dronów i trzech pocisków rakietowych trwały przez całą noc. W środę rano Rosjanie uderzyli m.in. w Charków i Zaporozże.

Liczba dnia 650 tys.

euro przeznaczony Litwa na program „Najpierw dzieci. Ochrona przyszłości Ukrainy”. Program ma na celu działania na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa dzieci na Ukrainie.

Polsko-litewskie manewry wojskowe w rejonie przesmyku suwalskiego

Justyna Giedrojc

W ramach obchodów 235. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja Rzeczypospolitej Obojga Narodów prezydenci Litwy i Polski obserwowali manewry wojskowe „Brave Griffin 26-II”.

— Od momentu rosyjskiej agresji i okupacji Krymu w 2014 r. współpraca między Polską i Litwą koncentruje się wokół spraw bezpieczeństwa — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Andrzej Pukszt, politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.

WSPÓLPRACA Z SOJUSZNIKAMI

Litewsko-polskie ćwiczenia wojskowe z udziałem sojuszników z Portugalii i USA odbyły się we środę, 6 maja, przy granicy z Polską, we wsi Akmenynai (samorząd kalwaryjski).

„Prezydent Litwy Gitanas Nausėda wraz z prezydentem Polski Karolem Nawrockim będą obserwować międzynarodowe ćwiczenia taktyczne wojsk litewskich i polskich »Brave Griffin 26-II« . Podczas ćwiczeń wojska obu krajów przećwiczą szybką i skoordynowaną reakcję na potencjalne zagrożenia w przesmyku suwalskim. Podczas dwustronnego spotkania przywódcy krajów omówią kwestie wzmocnienia regionalnej obrony i bezpieczeństwa, wsparcia wojskowego i politycznego dla Ukrainy oraz priorytety zbliżającego się szczytu NATO w Ankarze” — poinformowało w przededniu wydarzenia Biuro Prezydenta RL.

Manewry obserwowali również minister ochrony kraju Robertas Kaunas i dowódca Litewskich Sił Zbrojnych Raimundas Vaikšnoras.

Celem ćwiczeń „Brave Griffin 26-II”, odbywających się od 30 kwietnia do 7 maja, jest przeszkolenie kadry dowódczej brygady „Žemaitija” oraz podległych jej jednostek w zakresie planowania i prowadzenia działań obronnych we współpracy z sojusznikami z NATO. Ćwiczenia obejmowały przegrupowanie, manewry, roz-

poznanie, działania obronne oraz zadania wsparcia bojowego.

PRIORYTETY W STOSUNKACH POLSKO-LITEWSKICH

Dr Andrzej Pukszt zauważa, że obecnie priorytety w stosunkach polsko-litewskich koncentrują się na ścisłej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności, co wynika z aktualnych wyzwań geopolitycznych w regionie.

— Od momentu rosyjskiej agresji i okupacji Krymu w 2014 r. współpraca między Polską i Litwą koncentruje się wokół spraw bezpieczeństwa szeroko rozumianego — to m.in. bezpieczeństwo wojskowe, energetyczne i cybernetyczne. Sprawy bezpieczeństwa oraz współpracy wojskowej były i wszystko wskazuje na to, że przez pewien czas jeszcze będą fundamentem dwustronnych stosunków — komentuje politolog.

Stwierdza, że wspólny udział Gitanasa Nausėdy i Karola Nawrockiego w międzynarodowym wydarzeniu jeszcze raz akcentuje, że relacje między prezydentami są dobre.

— Nie zapominajmy też, że według Konstytucji RL, jak i według Konstytucji RP, prezydent jest zwierzchnikiem sił zbrojnych, także główna koordynacja w zakresie rozwoju wojska

i spraw bezpieczeństwa jest w rękach prezydenta Litwy i prezydenta Polski — zaznacza politolog.

KWESTIA ROZPADU NATO

Rozmówca nie wiąże wzmocnienia współpracy litewsko-polskiej w zakresie obronności z ewentualnym wycofaniem się z aliansu Stanów Zjednoczonych.

— To nie jest kwestia tygodni, miesięcy czy roku. NATO tworzy wiele silnych krajów, takich jak: Wielka Brytania, Francja, Niemcy, Turcja. Opuszczenie aliansu przez USA jest na razie tylko sugestią prezydenta Trumpa. Owszem, może to nastąpić, ale na pewno nie z miesiąca na miesiąc. Potrzebna na to będzie zgoda Kongresu i Senatu, a czy zostanie ona udzielona, na razie nie wiadomo. Jesienią w odbędą się „polówkowe” wybory do amerykańskiego parlamentu. Pod koniec roku krajobraz polityczny będzie bardziej wyraźny. Europa z pewnością przygotowuje się do wzmocnienia swoich sił zbrojnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa przy coraz mniejszym udziale Stanów Zjednoczonych — podsumowuje dr Andrzej Pukszt. ■

TVP
WILNO

Prezydenci Polski i Litwy wspólnie obserwowali międzynarodowe ćwiczenia taktyczne „Brave Griffin 26-II” Fot. Mikołaj Bujak, KPRP

WIZYTA Macron zaśpiewał podczas uroczystej kolacji w Armenii

W stolicy Armenii w tym tygodniu uwagę innych światowych przywódców przyciągnął prezydent Francji Emmanuel Macron, który podczas uroczystej kolacji państwowej zaśpiewał kilka klasycznych ballad, w tym „La Bohème”. W poniedziałkowy wieczór 4 maja w Erywaniu Macronowi na perkusji akompaniował premier Armenii Nikol Pashinian, a na fortepianie grał znany muzyk jazzowy Vahagn Hairapetian. Oprócz utworu „La Bohème”, nagranych w 1965 r. przez francuskiego wykonawcę pochodzenia ormiańskiego Charlesa Aznavoura, E. Macron zaśpiewał również utwór Yvesa Montanda „Les Feuilles Mortes”. Wydarzenie w rezydencji prezydenta Armenii zostało zorganizowane na cześć Macrona. Szef państwa francuskiego przebywał w kraju z wizytą państwową, która zbiegła się w czasie ze spotkaniem Europejskiej Wspólnoty Politycznej oraz historycznym szczytem Unii Europejskiej w Armenii.

KULTURA Otwarto Biennale w Wenecji

W tym tygodniu we Włoszech rozpoczyna się Biennale w Wenecji, które w tym roku odbywa się w cieniu zamieszania związanego z powrotem Rosji — po raz pierwszy od wybuchu wojny w Ukrainie. W największej na świecie wystawie sztuki współczesnej, która odbywa się co dwa lata w tym mieście, biorą udział artyści z

kilku krajów objętych konfliktami, w tym z Ukrainy, Izraela i USA. Iran odwołał swój udział. Rosja została włączona do programu po raz pierwszy od inwazji na Ukrainę w 2022 r., a decyzja ta wywołała oburzenie rządu włoskiego i Unii Europejskiej, która zagroziła wstrzymaniem finansowania wydarzenia w wysokości 2 mln euro. W zeszłym tygodniu komisja oceniająca biennale złożyła rezygnację, oświadczając, że nie przyzna nagród krajom rządowym przez osoby, wobec których Międzynarodowy Trybunał Karny wydał nakazy aresztowania — dotyczy to Rosji i Izraela.

ŚRODOWISKO W rej. wileńskim zauważono niedźwiedzia brunatnego

We wtorek 5 maja wieczorem w rej. wileńskim, w pobliżu wsi Bukiszki, zauważono niedźwiedzia brunatnego. Centralne Centrum Pomocy poinformowało agencję BNS, że otrzymano dwa zgłoszenia dotyczące tego zwierzęcia. Pierwsze zgłoszenie wpłynęło o godz. 22:51 — zwierzę zauważono na skraju lasu. Po otrzymaniu drugiego zgłoszenia o godz. 23:33 centrum otrzymało informację, że zauważono niedźwiedzia biegnącego po jezdni. „Informacja ta została przekazana Departamentowi Ochrony Środowiska, a fakt, że zwierzę biegnęło po jezdni, został dodatkowo zgłoszony policji” — stwierdziła przedstawicielka centrum. Według departamentu sytuacja jest monitorowana, na razie nie otrzymano więcej zgłoszeń dotyczących zauważonego zwierzęcia.

SONDAŻ Mieszkańcy martwią się wzrostem cen towarów i usług

Najnowsze badania pokazują, że w obliczu trwającego konfliktu zbrojnego na Bliskim Wschodzie oraz zawirowań na rynku ropy naftowej mieszkańcy Litwy najbardziej obawiają się wzrostu cen podstawowych towarów i usług.

Według danych ankiety przeprowadzonej na zlecenie banku Citadele, 64 proc. mieszkańców obawia się, że w ciągu najbliższych sześciu miesięcy w Litwie podrożeją produkty spożywcze, 63 proc. — paliwo, a 48 proc. — usługi komunalne. Najmniej spodziewany jest wzrost kosztów wynajmu mieszkania lub rat kredytowych (16 proc.), odzieży i artykułów codziennego użytku (9 proc.) oraz towarów i usług związanych z wypoczynkiem i rozrywką (8 proc.). Kolejne 8 proc. respondentów twierdzi, że nie obawia się wzrostu cen. Według badania, w przypadku szoku inflacyjnego mieszkańcy Litwy skupiliby się przede wszystkim na dwóch działaniach: ograniczyliby zbędne wydatki (60 proc. respondentów) oraz szukaliby tańszych alternatyw lub zmieniliby swoje nawyki (56 proc.).

GOSPODARKA Ceny ropy gwałtownie spadły

Wraz z ponownym pojawieniem się nadziei, że USA i Iran osiągną porozumienie pokojowe, w środę ceny ropy gwałtownie spadły. Według najnowszych doniesień cena ropy typu „Brent” spadła w środę poniżej poziomu 100 dolarów za baryłkę. Wcześniej ogłoszono, że cena ropy typu „Brent” spadła o 6,2 proc. do 103,04 dolarów za baryłkę, a cena ropy typu „West Texas Intermediate” spadła o 6,4 proc. do 95,68 dol. za baryłkę. Według amerykańskiego portalu informacyjnego „Axios” Waszyngton uważa, iż jest bliski porozumienia z Teheranem w sprawie otwarcia Cieśniny Ormuz i zakończenia wojny na Bliskim Wschodzie. Według „Axios” obie strony niemal uzgodniły „jednostronnicowy protokół ustaleń, którego celem jest zakończenie wojny i ustalenie podstaw do bardziej szczegółowych negocjacji w sprawie programu jądrowego”.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf.wł. Fot. EPA-ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Paluckas rezygnuje z immunitetu, ale nie z mandatu poselskiego

Prokuratura Generalna zwróciła się do Sejmu z prośbą o uchylenie immunitetu Gintautasowi Paluckasowi. Były premier oświadczył, że nie będzie utrudniał instytucjom wykonywania swych obowiązków, ale nie zamierza rezygnować z mandatu i członkostwa we frakcji.

Antoni Radczenko

Według politologa Matasa Baltrukevičiusa taka pozycja Paluckasa ma słabe perspektywy.

Prokurator generalna Nida Grunskienė, w miniony wtorek, 5 maja, zwróciła się do Sejmu z wnioskiem o uchylenie mandatu poselskiego dla byłego premiera i przewodniczącego socjaldemokratów Gintautasa Paluckasa.

NADAL W SEJMIE

W skierowanym do parlamentu wniosku prokurator generalna wskazuje, że został on złożony po ocenie obecnie dostępnych danych w śledztwie wszczętym w ubiegłym roku. Postępowanie dotyczy nadużycia uprawnień oraz nielegalnego wzbogacenia. Podano, że Paluckas wraz z żoną Ilmą Paluckė mogli bezprawnie nabyć majątek o wartości blisko 345 tys. euro poprzez wpłacanie gotówki do banków, zakup za gotówkę samochodów, nieruchomości oraz papierów wartościowych. Były premier wraz z małżonką mogli nabywać ten majątek w okresie od grudnia 2010 r. do końca 2024 r.

Były premier odrzuca zarzuty, ale zgodził się, aby głosowanie w sprawie immunitetu odbyło się w trybie uproszczonym. Polityk jednak podkreślił, że nie zamierza rezygnować ze stanowiska posła na Sejm. „Nie boję się jawności. Na pewno nie zamierzam nigdzie uciekać ani się ukrywać. Już się wycofałem i więcej się wycofywać nie będę — będę się aktywnie bronić” — oznajmił dziennikarzom socjaldemokrata.

Paluckas nie planuje też wyjścia z frakcji. „Mam socjaldemokratyczne poglądy. Działalność i praca w ugru-

Nie zamierzam nigdzie uciekać ani się ukrywać — zapewnił Gintautas Paluckas. Fot. Dainius Labutis, ELTA

powaniu socjaldemokratycznym będzie najbardziej efektywna” — podkreślił polityk.

SZKODZI PARTII

Przewodniczący Sejmu Juozas Olekas nie sądzi, aby podczas głosowania byłoby jakiegokolwiek niespodzianki. Według Olekasa, dla Sejmu byłoby lepiej, gdyby posłowie podejrzani o korupcję zrezygnowali z mandatu, ale po ludzku rozumie stanowisko Paluckasa. „Możemy zobaczyć pewną tendencję, że ludzie, którzy brali łapówkę lub przyznali się do jej przyjęcia najczęściej rezygnują (z mandatu — przyp. red.). Natomiast ci, którzy najczęściej mają swój system obrony oraz nie poczuwają się do popełnienia przestępstwa wybierają inną drogę” — skomentował sytuację Olekas.

Tymczasem Matasa Baltrukevičiusa, analityka powiązanego z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej,

dziwi zachowanie Paluckasa i samej partii w zaistniałej sytuacji.

— Warto podkreślić, że Gintautas Paluckas nigdy nie miał twardego oparcia w wyborcach. Swą karierę zawdzięcza przede wszystkim temu, że udawało się mieć silną pozycję w samej partii. Natomiast raczej miał słabe wyniki w okręgach jednomandatowych. Podobnie było z wyborami samorządowymi w Wilnie. Wówczas partia zaliczyła bardzo marny wynik. Nawet gdyby nie doszły nowe okoliczności, które go zrzuciły ze stanowiska premiera, to byłoby to dużym hamulcem w jego karierze. Obecnie jego osoba, poprzez dalsze uczestnictwo w procesach politycznych, bardzo szkodzi ugrupowaniu — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” politolog.

Zdaniem rozmówcy brak rezygnacji z mandatu i członkostwa we frakcji negatywnie wpłynie na wizerunek socjaldemokratów.

7.>>

6.>>

— Po tym, co go spotkało, to nawet nie wiem, co mógłby w polityce osiągnąć. Jeśli mówimy o wyborach sejmowych, to partia raczej nie będzie mogła mu zaproponować wysokiego miejsca na liście. Raczej w ogóle nie będzie mógł uczestniczyć w najbliższych wyborach, ponieważ dochodzenia trwają długo. Dopóki nie usłyszymy wyroków sądowych, to raczej partia nie zaryzykuje wciągnięcia go na listę kandydatów. Oczywiście mógłby startować w okręgu jednomandatowym, jako kandydat niezależny, ale, jak już wspominałem, w takich bezpośrednich starciach raczej mu nie wychodziło. Analizując wszelkie okoliczności, wygląda na to, że jego kariera polityczna może trwać wyłącznie do nowych wyborów, chyba że do tego czasu będzie oczyszczony z zarzutów — zaznaczył Baltrukevičius.

PALUCKAS JAK SKVERNELIS?

Politologa trochę dziwi, że ze strony partii zabrakło bardziej kategorycznych próśb dotyczących złożenia mandatu lub przynajmniej wycofania się z frakcji sejmowej.

— Powiedzmy szczerze: terazniejsza postawa Paluckasa nie jest niczym nowym. Mieliśmy podobne przypadki w przeszłości, kiedy politykom postawiono zarzuty, a oni mimo wszystko nie chcieli zrezygnować z mandatu poselskiego.

Tym niemniej dzisiejsza sytuacja jest niekorzystna dla Paluckasa. Jest przykład Kazysa Starkevičiusa, który zrezygnował z mandatu. Jest przykład Sauliusa Skvernelisa, który z mandatu nie zrezygnował, ale partii udało się go przekonać, aby opuścił frakcję. To jest o tyle ważne, ponieważ Skvernelis był założycielem Związku Demokratów „W imię Litwy”. W przypadku socjaldemokratów ewidentnie brakuje takiej twardej ręki do rozwiązania problemu. Oczywiście nie możemy wykluczyć sytuacji, kiedy Paluckas sam zrezygnuje z mandatu lub członkostwa we frakcji, kiedy co kilka dni ktoś z socjaldemokratów będzie o to apelował. Zobaczymy, czy postawi interesy partyjne nad własnymi — oświadczył Matas Baltrukevičius.

Aurelijus Veryga, lider Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych, który jest częścią koalicji rządzącej, sądzi, że Paluckas musiałby zrezygnować z Sejmu. Poseł oświadczył, że takie stanowisko ma również część socjaldemokratów. Przewodniczący socjaldemokratów Mindaugas Sinkevičius powiedział dziennikarzom, że w rozmowie osobistej Paluckas wyznał, że nie widzi przed sobą żadnej politycznej przyszłości. „Swoją sytuację utożsamia z sytuacją Sauliusa Skvernelisa” — powiedział mediom polityk. ■

Saulius Skvernelis również doczekał się oskarżeń o korupcję
Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Wilno znów rozdaje pomarańczowe worki

Mieszkańcy Wilna mogą bezpłatnie odebrać pomarańczowe worki przeznaczone do segregacji odpadów spożywczych. Samorząd zachęca do korzystania z systemu, który od trzech lat pomaga oddzielać resztki żywności od innych odpadów komunalnych.

Nowe zasady segregacji odpadów spożywczych obowiązują w stolicy Litwy od początku 2024 r. Z badania przeprowadzonego w ub. roku wynika, że odpady spożywcze segreguje już 58 proc. mieszkańców Wilna.

„Segregacja odpadów spożywczych bez wątpienia staje się naturalną częścią codzienności mieszkańców Wilna. W trakcie ankiety część osób stwierdziła, że robi to z chęci bycia dobrym przykładem dla bliskich, a inni — chcą przyczynić się do zmniejszenia szkód dla środowiska. Jesteśmy przekonani, że bezpłatne, łatwo dostępne środki do segregacji pomagają zaangażować więcej osób i sprawiają, że proces ten staje się jak najprostszy” — mówi Eglė Bernotavičienė, kierowniczka Wydziału Gospodarki Odpadami Samorządu Miasta Wilna.

Pomarańczowe worki można odebrać we wszystkich stołecznych starostwach, punktach zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz w Samorządzie Miasta Wilna. Jedno gospodarstwo domowe otrzymuje rocznie pięć rolek worków po podaniu adresu zamieszkania w Wilnie. Do worków można wrzucać biodegradowalne odpady organiczne bez opakowań, m.in. fusy z kawy i herbaty, papierowe ręczniki, serwetki czy części roślin doniczkowych. Wypełnione worki należy szczelnie zawiązać i wyrzucić do pojemników na odpady spożywcze lub — jeśli takich nie ma — do pojemników na odpady komunalne. Według samorządu większa segregacja odpadów organicznych pozwala ograniczyć ilość odpadów trafiających na wysypiska, a resztki żywności mogą zostać przetworzone na nawóz organiczny. Więcej informacji dostępnych jest na stronie atliekuetiketas.lt.

Opr. J.B. na podst. Vilnius.lt

Sezon ochoty „na coś słodkiego i chłodnego” nabiera tempa. Co nowego na półkach?

Honorata Adamowicz

Na dworze robi się coraz cieplej, a wraz z pierwszymi oznakami lata rośnie ochota na coś chłodnego i słodkiego. Sezon lodowy właśnie się rozpoczyna, a sklepy już teraz intensywnie konkurują o uwagę klientów, prezentując zarówno sprawdzone klasyki, jak i zaskakujące nowości smakowe. Jakie lody będą królować tego lata i czym sprzedawcy chcą przyciągnąć konsumentów?

KLASYKA WCIĄŻ NA CZELE

— Sezon lodowy w tym roku dopiero się rozpoczął, jednak patrząc historycznie, najczęściej do koszyków trafiają tradycyjne smaki: waniliowe i śmietankowe lub lody na patyku. Choć często poszukiwane są znane już smaki, klienci zdecydowanie nie boją się eksperymentować, dlatego co roku aktualizujemy asortyment i wprowadzamy coraz to nowe rodzaje lodów: z różnymi dodatkami, bez cukru, wegańskie czy różne sorbety — informuje „Kurier Wileński” Gintarė Kitovė, kierowniczka ds. komunikacji sieci handlowej IKI.

Jak zauważa, w ostatnich latach coraz wyraźniej widać rosnącą popularność lodów bez cukru, bez laktozy, a także tych produkowanych na bazie jogurtu greckiego. Zmieniające się preferencje konsumentów sprawiły, że w tym roku oferta została poszerzona o nowe propozycje w tym lody z dodatkiem białka oraz różnorodne warianty w opakowaniach pudełkowych.

— Sprzedaż lodów często zależy nie tylko od smaków, ale również od pogody. Jeśli dni są pochmurne, ochota na orzeźwienie jest mniejsza, jednak gdy tylko pojawia się słońce, a słupek temperatury rośnie, lody natychmiast trafiają do koszyków i są jednym z ulubionych elementów ciepłych dni. Wybierając lody, klienci zwracają również dużą uwagę na dostępne promocje, dlatego na początku se-

Sprzedaż lodów często zależy nie tylko od smaków, ale również od pogody
Fot. Marian Paluszkiwicz

zonu oferujemy zniżki sięgające nawet 50 proc. na różne rodzaje lodów — podkreśla Gintarė Kitovė.

BĘDĄ NOWOŚCI

Z kolei klienci Lidla w ubiegłym roku pozostali wierni klasycznemu lodom waniliowym typu plombir, a także polubili lody z serem mascarpone i owocami jagodowymi. W tym roku sklepy Lidl planują w szczyście sezonu zaoferować ponad 70 różnych rodzajów lodów, z czego około połowa będzie nowościami w asortymencie.

Asortyment Lidla chwali się szerokim wyborem typów lodów: od lodów śmietankowych i sorbetów po mrożone soki i kanapki lodowe. Oprócz tradycyjnych smaków, takich jak wanilia, czekolada, karmel czy owoce, w ofercie znajdują się także bardziej wyszukane i nietypowe połączenia, np. banan z czekoladą, mango z gruszką, pistacja z czekoladą, a także lody twarogowe z makiem czy kefir z liofilizowanymi owocami.

DESER CAŁOROCZNY

„Widzimy, że lody przestały być wyłącznie letnim deserem — klienci sięgają po nie przez cały rok i w różnych sytuacjach. Jednak wraz

ze wzrostem temperatur sprzedaż lodów gwałtownie rośnie. Choć wielu konsumentów pozostaje wiernych swoim ulubionym smakom, w ostatnich latach obserwujemy coraz więcej osób chętnych do odkrywania nowych, mniej tradycyjnych smaków i form lodów. Dlatego w tym roku oferujemy tak wiele nowych produktów, aby każdy znalazł coś dla siebie” — mówi Lina Skersytė, kierowniczka ds. komunikacji Lidl Lietuva.

Podobnie jak większość asortymentu Lidla, wiele lodów dostępnych w sklepach to produkty marek własnych. Linie Gelatelli, Bon Gelati i Ballino obejmują zarówno klasyczne, jak i nowoczesne propozycje, a wiele z nich stało się już prawdziwymi ulubieńcami klientów.

„Litewscy klienci bardzo cenią lokalne produkty, dlatego ściśle współpracujemy z krajowymi producentami mleczarskimi, aby oferować najwyższej jakości wyroby z litewskiej śmietany i mleka. Na przykład część lodów marek Ballino i Gelatelli produkowana jest przez litewską firmę Vikeda. Wierzymy, że połączenie lokalnego smaku z przystępną ceną Lidla sprawia, że pozostajemy pierwszym wyborem klientów planujących letnie desery” — dodaje przedstawicielka sieci handlowej. ■

Gospodarka Litwy zwalnia. Swedbank obniża prognozy

Swedbank koryguje prognozy dla litewskiej gospodarki: wzrost PKB ma być niższy niż wcześniej zakładano, a inflacja wyższa. Mimo rekordowej produkcji przemysłowej i rosnących płac ekonomiści wskazują też na sygnały pogorszenia nastrojów oraz wzrost bezrobocia.

NIŻSZE PROGNOZY WZROSTU

Według najnowszych prognoz Swedbanku PKB Litwy wzrośnie w tym roku o 3 proc. Jeszcze w styczniu bank zakładał wzrost na poziomie 3,5 proc. Obniżono również prognozę na 2027 r. — z 2,5 do 2,3 proc.

Mimo korekty prognoz ekonomiści banku podkreślają, że Litwa nadal wyróżnia się na tle regionu bałtyckiego. Wzrost gospodarczy mają napędzać zarówno konsumpcja wewnętrzna, jak i eksport oraz inwestycje.

„W tym roku jeden z czynników (wzrostu PKB — red.) wiąże się z wypłatą środków z drugiego filaru emerytalnego, ale istnieją również czynniki strukturalne i długoterminowe, które wyróżniają Litwę” — powiedział główny ekonomista Swedbanku Nerijus Mačiulis.

Ekonomiści zwracają uwagę na rekordową produkcję przemysłową. Od 2020 r. wzrosła ona o 42 proc. Istotnym czynnikiem pozostaje także rozwój usług o wysokiej wartości dodanej. Wartość dodana to innymi słowami „coś, co powstaje w wyniku pracy, czego nie było wcześniej”.

„Rozwijał się nie tylko przemysł, obserwujemy również znaczącą transformację gospodarczą Litwy. W zeszłym roku eksport usług o wysokiej wartości dodanej z Litwy po raz pierwszy osiągnął 10 mld euro, czyli ponad 10 proc. PKB. To również ważny czynnik, który przyczynił się do wyjątkowości litewskiej gospodarki w ostatnich latach” — powiedział Nerijus Mačiulis.

INFLACJA NAJWIĘKSZA W REGIONIE

Bank znacząco podwyższył również prognozę inflacji. Średnio-

roczny wzrost cen ma wynieść 5,2 proc., podczas gdy jeszcze na początku roku prognozowano 3,5 proc. Według analityków będzie to najwyższy poziom inflacji w krajach bałtyckich.

Za wzrost cen odpowiadać mają droższe paliwa i ropa naftowa, a także zmiany podatkowe oraz rosnące koszty pracy.

Jednocześnie ekonomiści podkreślają, że dochody mieszkańców nadal będą rosły szybciej niż ceny. Swedbank prognozuje, że średnie wynagrodzenie wzrośnie w tym roku o 8 proc. W 2027 r. tempo wzrostu płac ma spowolnić do 7 proc.

Jeszcze bardziej pesymistyczne prognozy inflacyjne przedstawił bank SEB. Ekonomista Tadas Povilauskas uważa, że jesienią inflacja może przejściowo przekroczyć 7 proc.

„Szczyt może nastąpić, nawet jeśli zasadniczo uważamy, że ceny paliw nie będą już rosły, to prawdopodobnie 7 proc. jest wystarczająco realistyczne” — powiedział Tadas Povilauskas.

SEB podniósł prognozę średniorocznej inflacji na Litwie z 3,3 do 5,7 proc. Według ekonomisty wyższe ceny najmocniej dotkną sek-

tor usług, natomiast wzrost cen żywności może przyspieszyć pod koniec roku.

RYNEK PRACY POD PRESJĄ

Równoległe pogarsza się sytuacja na rynku pracy. Dane Państwowej Agencji Danych pokazują, że oficjalna stopa bezrobocia w pierwszym kwartale 2026 r. wyniosła 7,4 proc., a liczba bezrobotnych osiągnęła 117,1 tys. Szczególnie niepokojący jest wzrost bezrobocia wśród młodzieży. Wskaźnik dla tej grupy osiągnął 17,9 proc., rosnąc o 5 proc. w ciągu kwartału. Stopa bezrobocia wśród mężczyzn wyniosła 8,4 proc., a wśród kobiet — 6,4 proc.

Mimo to wskaźnik zatrudnienia pozostaje wysoki — 73,7 proc., co oznacza 1,461 mln pracujących. Ekonomiści oceniają, że wzrost gospodarczy nadal będzie wspierany przez migrację netto oraz inwestycje, a pogorszenie nastrojów konsumentów jest umiarkowane.

Swedbank ocenia także, że obecny wzrost cen energii nie powinien doprowadzić do światowej recesji, choć ryzykiem pozostaje sytuacja na Bliskim Wschodzie i możliwy dalszy wzrost cen ropy. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

„Litwa nadal wyróżnia się na tle regionu szybszym wzrostem gospodarczym” — powiedział Nerijus Mačiulis. Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Wizyta polskiego europośła w „KW”

5 maja redakcję „Kuriera Wileńskiego” odwiedził polski europoseł Marcin Sypniewski wraz ze swoim asystentem Tomaszem Bethkem.

Europoseł zostawił wpis w księdze gości. „Dziękuję za miłe spotkanie oraz życzę wszystkiego najlepszego redakcji »Kuriera Wileńskiego«” — czytamy we wpisie europośła.

— Byliśmy zaskoczeni sprawnością, zorganizowaniem i liczebnością Polaków na Litwie, co było szczególnie widoczne podczas Parady Polskości (2 maja — przyp. red.). Zaskoczyła i oczarowała nas gościnność i ciepło, z jakimi się zetknęliśmy w zasadzie w każdym miejscu, jakie odwiedziliśmy. Wprawdzie to nie była pierwsza wizyta na Litwie, ale teraz bardzo mocno zanurzyliśmy się w życie Polaków — przekazał „Kurierowi Wileńskiemu” Marcin Sypniewski.

— Najwięcej dowiedzieliśmy się od Waldemara Tomaszewskiego oraz skupionych wokół niego osób (...). Nie możemy nie wspomnieć również o ludziach z gimnazjum w Czarnym

Europoseł Marcin Sypniewski zostawił wpis w księdze gości
Fot. Apolinary Klonowski

Borze, w tym o pani Lidii Korzenieckiej, która opowiadając nam historię szkoły i jej uczniów, spłótła te wydarzenia z historią Polaków na Litwie. Natomiast wizyta w „Kurierze Wileńskim” uświadomi-

ła nam, jak olbrzymi wpływ na przetrwanie, również w rozumieniu kulturowym, społecznym, polskich społeczności miała ta gazeta — powiedział europoseł.

Opr. A.K.

Studenci z Łodzi w redakcji polskiego dziennika na Litwie

We środę 29 kwietnia naszą redakcję odwiedzili studenci z Uniwersytetu Łódzkiego, działający w kole naukowym pod egidą ejszyskiej politolog, dr Barbary Jundo-Kaliszewskiej.

Goście odwiedzili siedzibę redakcji „Kuriera Wileńskiego”. Zapoznali się z historią gazety — od sowieckiego „Czerwonego Sztandaru”, przez zmianę nazwy i linii politycznej z inicjatywy pracowników w 1990 r.

Omówiono misyjną rolę pisma jako medium opiniotwórczego społeczności polskiej na Litwie oraz jego zaangażowanie w ważne sprawy — chociażby dialog wokół Armii Krajowej czy mordów w Ponarach a także animowanie debaty w społeczności Polaków na Litwie.

Zwiedzono historyczny gabinet redaktora naczelnego, newsroom oraz drukarnię z maszyną jeszcze z lat 70. ubiegłego wieku. Można było obserwować proces druku na

żywo, gdyż wycieczka zbiegła się akurat z początkiem kolejnego etapu produkcji gazety, czyli druku.

Było niezwykle miłym dowiedzieć się od jednego z gości, że „Kurier Wileński” czyta regularnie od 2021 r., jeszcze przed rosyjską

inwazją na Ukrainę. Dziękujemy studentom za zainteresowanie, nieobojętność, dociekanie prawdy i odpowiedzialne podejście do społeczności Polaków na Litwie i zapraszamy ponownie.

Opr. A.K.

Studenci otrzymali egzemplarze gazety, mieli też możliwość zapoznać się z archiwalnymi wydaniem
Fot. Apolinary Klonowski

Szkoła-Przedszkole „Wilia” w Wilnie uczciła 235. rocznicę Konstytucji 3 Maja

Honorata Adamowicz

30 kwietnia w Szkole-Przedszkolu „Wilia” w Wilnie odbyły się uroczyste obchody 235. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, które stały się nie tylko okazją do upamiętnienia jednego z najważniejszych wydarzeń w historii Polski i Litwy, lecz także żywą lekcją patriotyzmu, wspólnoty i odpowiedzialności obywatelskiej.

Najważniejszym elementem uroczystości był występ uczniów klas drugich, którzy w przygotowanej inscenizacji w przystępny sposób przedstawili okoliczności uchwalenia Konstytucji oraz uczcili wydarzenie z 1791 r. — przyjęcie pierwszej w Europie i drugiej na świecie spisanej konstytucji.

EDUKACJA POPRZEZ EMOCJE I ZAANGAŻOWANIE

— Występ był cudowny. Pokazywaliśmy je jeszcze dwa razy. Zaprezentowaliśmy je także dla rodziców, bardzo tego chcieli. Piękna dykcja, piękne wiersze, dzieci bezstresowo uczestniczyły w uroczystościach, sprawiając wrażenie, że biorą udział w życiu politycznym państwa na co dzień. Odbył się minispektakl ukazujący, jak doszło do tego, że polityka była osłabiona i potrzebne były zmiany. To właśnie król Poniatowski podjął się tego zadania. Mali artyści wcielili się w różnorodne role, w przedstawieniu pojawili się posłowie, lud na rynku krakowskim, szlachta polska — opisuje obchody w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Zofia Matarewicz, dyrektorka Szkoły-Przedszkola „Wilia”.

WZRUSZENIE WIDZÓW I SIŁA PRZEKAZU

Oglądając spektakl, widzowie nie kryli wzruszenia, na wielu twarzach pojawiały się łzy, będące wyrazem głębokich emocji i uznania

dla młodych wykonawców. Całość wydarzenia przebiegała w niezwykle ciepłej i przyjaznej atmosferze. Szczególne wrażenie zrobił sposób, w jaki uczniowie drugiej klasy zaprezentowali trudne treści historyczne — w sposób zrozumiały, przystępny i dostosowany do ich wieku. Dzięki temu spektakl nie tylko zachwyił, ale stał się również wartościową i pouczającą lekcją, także dla dorosłych, w tym rodziców.

30 kwietnia w Szkole-Przedszkolu „Wilia” w Wilnie odbyły się uroczyste obchody 235. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, które stały się nie tylko okazją do upamiętnienia jednego z najważniejszych wydarzeń w historii Polski i Litwy, lecz także żywą lekcją patriotyzmu, wspólnoty i odpowiedzialności obywatelskiej.

TRADYCJA SPOTYKA WSPÓŁCZESNOŚĆ

— Przenieśliśmy się też do bardziej nowoczesnych czasów, połączyliśmy starą tradycję z nowoczesnością. Pokazaliśmy, że postawy i wartości sprzed 235 lat są aktualne również dziś. Niektóre z nich uległy osłabieniu i trzeba je wzmacniać. Najważniejsi są ludzie i wolność. Dzieci podkreśliły znaczenie empatii, potrzebę pielęgnowania korzeni i tożsamości narodowej, pomocy bliźniemu, szacunku oraz współpracy. Przesłanie tamtych czasów poprzez scenkę zostało przeniesione do teraźniejszości — mówi dyrektorka placówki.

W obchodach udział wzięli również goście: konsul generalny RP w Wilnie Dariusz Wiśniewski, konsul i radca Ambasady RP w Wilnie Zbigniew Ciosek, prezeska Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” Krystyna Dzierżyńska, prof. Uniwersytetu w Białymstoku, dziekan Filii UwB w Wilnie Urszula Wróblewska, wicemer rejonu wileńskiego dr Danuta Narbut. ■

Podczas inscenizacji uczniowie w przystępny sposób przedstawili okoliczności uchwalenia Konstytucji oraz uczcili wydarzenie z 1791 r. Fot. archiwum szkolne

Wołkonowski: „Europa, w dużym stopniu, nadal pozostaje na wakacjach”

8 maja to dzień zwycięstwa nad Hitlerem i III Rzeszą. To jest też dzień, kiedy praktycznie rozpoczęła się zimna wojna, która mogła przekształcić się w konflikt zbrojny.

Antoni Radczenko

Jarosław Wołkonowski w rozmowie z „KW” zauważa, że teraz jesteśmy w podobnej sytuacji.

Zanim 8 maja 1945 r. Niemcy podpisały kapitulację, to alianci jeszcze kilka lat wcześniej zobowiązali się, że kapitulacja ma być bezwarunkowa. 13 stycznia 1943 r. na konferencji w Casablance prezydent Stanów Zjednoczonych Franklin Delano Roosevelt po raz pierwszy oświadczył, że sojusznicy zaakceptują tylko taki model kapitulacji. W następnych miesiącach przedstawiciele USA, Wielkiej Brytanii oraz ZSRS pracowali nad konkretnym planem dotyczącym powojennego losu Niemiec.

POLSKA JAKO PODMIOT

Protokół z 12 września 1944 r. przewidywał, że Niemcy muszą powrócić do granic z 1937 r., czyli sprzed aneksji Austrii i Sudetów. Ostatecznie granice zostały zmienione. Niemcy straciły wszystkie swoje wschodnie tereny, które przypadły Polsce i ZSRS. Tym niemniej, już we wrześniu 1944 r. sojusznicy zakładali utworzenie trzech stref okupacyjnych. Ten punkt faktycznie został po kapitulacji zrealizowany. Różnica była taka, że po 1945 r. doszła jeszcze francuska strefa okupacyjna.

O ile dla Zachodu 8 maja (dla Rosji – 9 maja) to dzień zwycięstwa nad nazizmem, to dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej był de facto początkiem nowej komunistycznej okupacji. Pojawiło się określenie „zdrada jałtańska”, które nawiązywało do postanowień konferencji w Jałcie w lutym 1945 r.

Wybitny polski polityk Kazimierz Pużak postanowienia w Jałcie określił „zmorą nowego Świętego Przymierza”.

— W przypadku utraty wschodnich terenów przez Polskę, to pierw-

Europa wydawała i niestety nadal wydaje na obronę o wiele mniej niż USA — sędzi Jarosław Wołkonowski **Fot. Marian Paluszkiewicz**

sze decyzje zapadły jeszcze w 1943 r. w Teheranie. Rząd RP w Londynie nic o tym nie wiedział. To było utrzymane w tajemnicy. Na konferencji w Jałcie te decyzje zostały ostatecznie zatwierdzone. Sojusznicy nalegali tylko, aby w krajach Europy Środkowo-Wschodniej odbyły się demokratyczne wybory. Gwoli ścisłości, nie było nic o Litwie i państwach bałtyckich. O ile Polska jeszcze była traktowana jako podmiot prawa międzynarodowego, to kraje bałtyckie były traktowane jako część ZSRS — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” analizuje sytuację Jarosław Wołkonowski z filii UwB w Wilnie, który od lat bada okres II wojny światowej na terenach Litwy.

BRYTYJSKI PLAN „NIE DO POMYSŁENIA”

Teoretycznie Moskwa zaakceptowała żądania Rosji. Przykładowo w Polsce powstał Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, do którego dołączył Stanisław Mikołajczyk jako

wicepremier. Po dwóch latach Mikołajczyk musiał opuścić kraj. Pewna szansa dla Europy Środkowo-Wschodniej pojawiła się w samej końcówce II wojny światowej. W drugiej połowie kwietnia 1945 r. Winston Churchill zlecił przygotowania planu, którego celem było „wyrwanie Europy Środkowej spod okupacji rosyjskiej”. Tajna operacja zatytułowana „Unthinkable” (pol. Plan „Nie do pomyślenia”) zakładała m.in. zapewnienie „uczciwego ładu dla Polski”. Generalnie operacja oznaczała nową wojnę państw zachodnim ze swym byłym sojusznikiem, czyli ZSRS.

— Plan zakładał uderzenie na ZSRS 1 lipca 1945 r., co miało zepchnąć wojska sowieckie do granicy z 1939 r. Gdyby plan został wcielony w życie, to całkiem możliwe, że Litwa oraz Łotwa z Estonią również byłyby państwami niezależnymi.

Wnioski wojskowych, którzy opracowywali plan, były takie, że armia sowiecka jest na fali.

12.>>

Ma doświadczenie oraz broń, w tym zachodnią, dlatego wojskowi nie dawali żadnej gwarancji na pomysły realizacji planu. Ostatecznie z niego zrezygnowano — przypomina Wołkonowski.

Od razu po zakończeniu II wojny światowej nastąpiła zimna wojna, czyli przeciwstawienie bloku demokratycznego z blokiem sowieckim. Stan trwał do upadku ZSRS w 1991 r.

„EUROPA NA WAKACJACH”

W ciągu tych ponad 40 lat zimnej wojny były okresy, kiedy konflikt mógł przerodzić się w konflikt zbrojny.

— Zimna wojna to było codzienne wielkie napięcie pomiędzy Wschodem a Zachodem. Faktycznie każdego dnia mogła wybuchnąć wojna. Po

Protokół z 12 września 1944 r. przewidywał, że Niemcy muszą powrócić do granic z 1937 r., czyli sprzed aneksji Austrii i Sudetów. Ostatecznie granice zostały zmienione. Niemcy straciły wszystkie swoje wschodnie tereny, które przypadły Polsce i ZSRS.

wojnie pojawiło się pojęcie żelaznej kurtyny, która oznaczała, że państwa Europy Zachodniej praktycznie nie wiedziały, co dzieje się w Europie Środkowej. Ta sytuacja, która zapanaowała wówczas w Europie, jest bardzo podobna do sytuacji dzisiejszej. My, czyli Litwa, Polska, państwa Europy Środkowej, mamy bardzo nieobliczalnego sąsiada. Oczywiście, można krytykować prezydenta Donalda Trumpa. Tylko prawda jest taka, że obecnie mamy na Litwie 1 tys. żołnierzy amerykańskich. W Polsce 10 tys. Znając nieobliczalność Trumpa, on jednym podpisem może ten tyś żołnierzy zabrać. Dlatego taka krytyka (względem amerykańskiego prezydenta – od. red.), w moim przekonaniu, jest nieodpowiedzialna. Trzeba zachowywać się mądrze. Musimy ten dramatyczny okres przetrwać. Bezpieczeństwo naszych krajów ma być absolutnym priorytetem. Bo powiedzmy z ręką na sercu, to, co Europa wydawała i niestety nadal wydaje na obronę, to o wiele mniej niż wydają Stany Zjednoczone. Niestety Europa w dużym stopniu nadal „pozostaje na wakacjach” — podkreśla Wołkonowski. ■

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Niemiecki feldmarszałek Wilhelm Keitel podpisuje akt bezwarunkowej kapitulacji Niemiec (8 maja 1945, Berlin) Fot. Domena publiczna

Nie będzie podatku od luksusowych aut

Sejm odrzucił projekt wprowadzenia podatku od samochodów o dużej mocy, zgłoszony przez partię „Świt Niemna”. Propozycja nie została nawet skierowana do dalszych prac, co zamknęło możliwość jej modyfikacji. We wtorek 5 maja projekt ustawy przedstawił jego autor, poseł Karolis Neimantas. Parlament nie przyjął projektu do rozpatrzenia — za głosowało 11 posłów, przeciw 22, a 36 wstrzymało się od głosu. W kolejnym głosowaniu inicjatywa została definitywnie odrzucona.

Propozycja zakładała wprowadzenie podatku dla pojazdów o mocy powyżej 150 kW. Jak wskazywał autor projektu, regulacja objęłaby mniej niż 20 proc. samochodów na Litwie. „Proponowany nowy podatek to podatek od luksusu. Wiele państw stosuje taki podatek w takiej czy innej formie” — powiedział Neimantas. Projekt przewidywał zróżnicowanie stawek w zależności od mocy silnika. Samochody do 150 kW miały być zwolnione z podatku, o ile ich cena nie przekracza 20 proc. średniej ceny takich pojazdów w ubiegłym roku. W przeciwnym razie obowiązywałaby stawka 1 proc. Dla pojazdów o mocy od 151 do 300 kW przewidziano 1 proc., a powyżej 300 kW — 2 proc.

Większość parlamentarzystów krytkowała proponowane zmiany. Jedyńm głosem poparcia był liberał Simonas Gentvilas, który argumentował, że dochody z podatku mogłyby zostać przeznaczone na obronność. „Mieszkańcy o niskich i średnich dochodach nie spotkaliby się z tym podatkiem” — powiedział Karolis Neimantas.

Krytycy wskazywali na niespójność projektu z wcześniejszymi deklaracjami oraz jego konstrukcję. Domas Griškevičius zarzucił inicjatorom łamanie obietnic o niewprowadzaniu nowych podatków po reformie z 2025 r. „Kilowaty nie są oznaką luksusu” — powiedział Laurynas Šedvydis, socjaldemokrata. „Kilowaty nie zanieczyszczają środowiska” — powiedział Vitalijus Šeršniovas.

Opr. J.B. na podst. BNS

Znajomość litewskiego dla osób spoza UE – obowiązkowa. Ruszyła zbiórka podpisów

Mer Wilna Valdas Benkunskas zainicjował akcję zbierania podpisów w kwestii nowych przepisów dla cudzoziemców.

Justyna Giedrojć

Mer dąży do wprowadzenia wymogu, zgodnie z którym obywatele spoza UE, którzy po trzech latach pobytu w kraju chcą przedłużyć zezwolenie na pobyt czasowy, będą mogli je uzyskać tylko pod warunkiem znajomości języka litewskiego na poziomie co najmniej A2.

ZBIERANIE PODPISÓW

Obecnie wymóg ten nie dotyczy cudzoziemców czasowo przebywających na Litwie. Zdaniem mera nie mają oni motywacji do nauki języka, choć jest ona niezbędnym warunkiem pomyślnej integracji.

W poniedziałek podpisy pod petycją zbierano na Placu Katedralnym w pobliżu gmachu MSW. Jej celem jest zapewnienie, aby zezwolenie na pobyt na Litwie otrzymywali wyłącznie obcokrajowcy posługujący się językiem litewskim. Każdy, kto zgadza się z postulatami stołecznego mera, może złożyć swój podpis pod petycją. Akcja potrwa do końca miesiąca i będzie organizowana w różnych miejscach w mieście. Podpis można złożyć także elektronicznie.

„Doświadczenie innych krajów pokazuje, że język jest pierwszym krokiem do integracji. Nie chcemy powtórzyć złych przykładów niektórych krajów Europy Zachodniej, gdzie brak polityki migracyjnej doprowadził do problemów społecznych. Osoby, które chcą przedłużyć pozwolenie na pobyt i zostać na Litwie na dłużej, powinny wykazać się znajomością języka litewskiego na poziomie co najmniej A2” – podczas akcji zbierania podpisów przekonywał stołeczny mer.

RYZIKO TWORZENIA SIĘ ZAMKNIĘTYCH SPOŁECZNOŚCI

Mieszkańcy Wilna chętnie składali podpisy i na ogół popierali

W Wilnie mieszka obecnie około 76 tys. cudzoziemców, z których blisko 63 tys. stanowią osoby spoza UE

Krajowi pracodawcy chętnie zatrudniają mieszkańców Azji Środkowej, m.in. obywatele Uzbekistanu, Tadżykistanu, Kirgistanu, Kazachstanu. Według danych Departamentu Migracji ostatnio odnotowano napływ siły roboczej z Indii, Bangladeszu, Pakistanu.

inicjatywę mera. Większość zaznaczała, że pracujący w kraju cudzoziemcy powinni znać przynajmniej podstawy języka litewskiego.

„W zeszłym miesiącu bezskutecznie próbowałem porozmawiać z ministrem spraw wewnętrznych na temat sytuacji związanej z liczbą migrantów na Litwie, a zwłaszcza w Wilnie oraz zasugerować przegląd obowiązujących przepisów prawnych. Podpisy pod petycją zbieramy po to, aby temat migracji faktycznie znalazł się w programie rządu. Tylko

poprzez powiązanie znajomości języka z przedłużaniem zezwoleń oraz stworzenie realnych możliwości jego nauki możemy zapewnić skuteczną politykę imigracyjną, której potrzebuje cała Litwa. Jeśli MSW nie podejmie odpowiednich działań, nauka języków obcych pozostanie wyłącznie kwestią dobrej woli cudzoziemców” – ocenił mer stolicy.

Benkunskas dodał, że brak prawnych zachęt do zdobywania podstawowej znajomości języka litewskiego nie sprzyja integracji cudzoziemców, zwiększa ryzyko tworzenia się zamkniętych społeczności oraz zwiększa napięcia społeczne.

INICJATYWA STOŁECZNEGO MERA WYWOŁAŁA DYSKUSJE

Tymczasem minister spraw wewnętrznych Władysław Kondratowicz podkreślił, że za integrację i naukę języka odpowiadają inne instytucje, a jego resort ma inne zadania.

15.>>

14.>>

„Migracja to kontrola drzwi. MSW ma zapewnić, że do kraju trafiają wyłącznie osoby posiadające legalną podstawę pobytu. Funkcję tę realizujemy w sposób zdecydowany i skuteczny” — stwierdził Władysław Kondratowicz.

Według ministra, cudzoziemiec powinien umieć posługiwać się językiem państwowym po pięciu latach pobytu na Litwie. Zapewnił również, że ministerstwo przygotowuje kolejne istotne zmiany w polityce migracyjnej.

BEZPŁATNE KURSY JĘZYKA

Stołeczny samorząd wprowadził bezpłatne kursy języka litewskiego dla cudzoziemców.

— Zainteresowanie jest duże, zapisało się już ponad 1 200 osób. Z naszych badań wynika, że im lepiej cudzoziemcy znają język, tym większą odczuwają satysfakcję z życia w mieście. Ofertą samorządu najbardziej interesują się osoby planujące zostać w kraju na dłużej, czyli na rok lub dwa — zauważa Indrė Laučienė, kierowniczka Działu Talentów Zagranicznych w Agencji Rozwoju Biznesu i Turystyki Go Vilnius.

Według danych samorządu w ostatnich latach w Wilnie odnotowano gwałtowny wzrost liczby obcokrajowców, przy tym większość z nich stanowią obywatele

państw spoza UE. W stolicy mieszka obecnie około 76 tys. cudzoziemców, z których blisko 63 tys. stanowią osoby spoza Unii Europejskiej. Dane Departamentu Migracji wskazują, że na początku kwietnia br. pozwolenie na tymczasowy pobyt na Litwie posiadało około 185 tys. obcokrajowców, największą grupę stanowią obywatele Ukrainy — około 70 tys.

LITEWSKIE FIRMY POTRZEBUJĄ PRACOWNIKÓW Z ZAGRANICY

Krajowi pracodawcy chętnie zatrudniają mieszkańców Azji Środkowej, m.in. obywateli Uzbekistanu, Tadżykistanu, Kirgistanu, Kazachstanu. Według danych Departamentu Migracji ostatnio odnotowano napływ siły roboczej z Indii, Bangladeszu, Pakistanu. Z tych dużych pod względem ludności krajów do pracy przyjeżdża przeważnie młodzież. Zatrudnienie na Litwie znalazło sporo wykwalifikowanych programistów z Indii. Najczęściej zezwolenia na pracę dla cudzoziemców obejmują takie zawody, jak kierowcy i pracownicy budowlani. Pracowników brakuje przede wszystkim w zawodach, w których dominują mężczyźni. Brak wykwalifikowanej kadry to jedno z kluczowych wyzwań w obszarze logistyki. W firmach przewozowych 99 proc. pracowników stanowią cudzoziemcy. ■

■ Krajowi pracodawcy chętnie zatrudniają mieszkańców Azji Środkowej

Naukowcy: chipsy zwiększają ryzyko demencji

Nawet niewielka porcja chipsów dziennie może mieć poważne konsekwencje dla zdrowia mózgu. Najnowsze badania wskazują na związek między żywnością wysokoprzetworzoną (UPF) a rosnącym ryzykiem demencji.

Wyniki opublikowane w „Alzheimer & Dementia: Diagnosis, Assessment & Disease Monitoring” oparto na analizie nawyków żywieniowych 2 100 Australijczyków w wieku 40-70 lat. Wykazano, że zwiększenie spożycia UPF o 10 proc. dziennie podnosi ryzyko demencji. Taki wzrost odpowiada m.in. codziennemu sięganiu po niewielką paczkę chipsów.

„Nasze badania wykazały, że spożywanie UPF pogarsza koncentrację uwagi i zwiększa ryzyko demencji u osób w średnim wieku i u seniorów” — powiedziała główna autorka badania Barbara Cardoso.

Badania wpisują się w szerszy trend obserwowany na świecie. W styczniu 2026 r. „Neurology” podało, że każde zwiększenie spożycia UPF o 10 proc. podnosi ryzyko demencji o 16 proc., nawet u osób preferujących dietę roślinną. „Obydwa badania wskazują, że większe spożycie UPF może pogarszać zdolności poznawcze” — powiedziała prof. Taylor Kimberly z Harvard Medical School w Bostonie. Dane wskazują również, że ograniczenie UPF przynosi korzyści. Redukcja ich spożycia o 11 proc. zmniejsza ryzyko choroby Alzheimera i demencji.

W Polsce produkty ultraprzetworzone stanowią prawie 37 proc. zakupów żywności. W Europie przodują pod tym względem Brytyjczycy, którzy spożywają 50,7 proc. UPF, a na kolejnym miejscu są Niemcy (46,2 proc.) oraz Irlandczycy (45,9 proc.). Na Litwie około 26,4 proc. Najmniej żywności wysokoprzetworzonej na naszym kontynencie spożywają Portugalczycy (10,2 proc.), Włosi (13,4 proc.) oraz Grecy (13,7 proc.). Ekspertki podkreślają, że zmiana diety w średnim wieku może znacząco wpłynąć na kondycję mózgu w przyszłości.

Opr. J.B. na podst. PAP

Ciche kulisy zawodu bibliotekarza. „Biblioteki przeszły ogromną transformację”

8 maja obchodzimy Dzień Bibliotekarza i Bibliotek — święto tych, którzy na co dzień dbają o dostęp do wiedzy, kultury i rzetelnej informacji.

Honorata Adamowicz

Z tej okazji „KW” rozmawia z Žydrūnė Tichanavičienė, która została uhonorowana tytułem najlepszej bibliotekarki Litwy 2025.

Jej działalność została doceniona na szczeblu ogólnokrajowym.

„WSPÓŁCZESNE BIBLIOTEKI SĄ WYJĄTKOWE”

— Ta nominacja oznacza dla mnie, że wykonuję zauważalną pracę, że efekty mojej działalności zostały dostrzeżone. Jestem z tego bardzo dumna i bardzo się cieszę, ponieważ reprezentuję zarówno swoją bibliotekę, jak i cały region. Naprawdę czuję się doceniona za swoją pracę. Cieszę się też, że biblioteki są zauważane przez otoczenie. Bardzo zależy mi na tym, aby zmieniało się tradycyjne myślenie o bibliotekach, żeby ludzie dostrzegli, że współczesne biblioteki są wyjątkowe, warte uwagi i poświęconego im czasu — dzieli się w rozmowie z „Kuriernem Wileńskim” Žydrūnė Tichanavičienė, kierowniczka Działu Strategicznego Rozwoju Bibliotek Regionu w Wileńskiej Okręgowej Bibliotece Publicznej im. Adama Mickiewicza.

ZAWÓD PEŁEN WYZWAŃ I ODPOWIEDZIALNOŚCI

Jak podkreśla, praca bibliotekarza jest jednocześnie łatwa i trudna, ponieważ każdego dnia przynosi nowe wyzwania i wymaga dużej elastyczności. Z jednej strony, daje satysfakcję z kontaktu z ludźmi i pracy z książką, z drugiej, wymaga ciągłego rozwoju i gotowości do zmian. Bibliotekarz nie może stać w miejscu, musi stale się uczyć, podnosić swoje kwalifikacje i reagować na zmieniające się realia. Kluczowe jest

Zależy mi na tym, aby zmieniało się tradycyjne myślenie o bibliotekach, żeby ludzie — mówi Žydrūnė Tichanavičienė Fot. amb.lt

także umiejętne dostosowanie się do odbiorców, zarówno do indywidualnych czytelników, jak i całej społeczności.

— Zawód bibliotekarza jest bardzo potrzebny, ponieważ ludzie nadal chcą czytać i szukać rzetelnych, sprawdzonych informacji. Do bibliotek przychodzi wiele osób właśnie po to, by uzyskać wiarygodne informacje. Obowiązki bibliotekarza są dziś bardzo różnorodne. Przede wszystkim jest to obsługa czytelnika i reagowanie na jego potrzeby, ponieważ osoba odwiedzająca bibliotekę najczęściej ma konkretny cel, pyta o książki lub poszukuje określonych informacji, dlatego zwraca się do bibliotekarza — mówi Žydrūnė Tichanavičienė.

WIELKA TRANSFORMACJA

Jak podkreśla nasza rozmówczyni, biblioteki to nie tylko książki, to także wiele działań kulturalnych i administracyjnych. Bibliotekarz pełni tu bardzo waż-

ną funkcję: prowadzi szkolenia, organizuje wydarzenia. Każda praca bibliotekarza jest nieco inna.

— W ciągu 10-20 lat biblioteki przeszły ogromną transformację, zmienił się nie tylko ich wygląd, ale również sposób funkcjonowania i rola w życiu społecznym. Tradycyjne, zamknięte przestrzenie ustąpiły miejsca nowoczesnym, otwartym i przyjaznym czytelnikom wewnątrz. Znacząco poszerzył się także zakres oferowanych usług. Dziś odwiedzający mogą korzystać nie tylko z bogatych zbiorów literatury, lecz również uczestniczyć w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych, warsztatach, spotkaniach autorskich czy zajęciach edukacyjnych. Biblioteki odpowiadają na potrzeby współczesnego społeczeństwa, stając się przestrzenią rozwoju, nauki i aktywnego uczestnictwa w kulturze — zaznacza Žydrūnė Tichanavičienė. ■

Straty rosną, nawyki pozostają bez zmian – mieszkańcy polegają na oszczędnościach

Rosnące straty finansowe nie zmieniają nawyków mieszkańców Litwy – mimo wyraźnych różnic w regionie bałtyckim nadal polegają głównie na oszczędnościach. Najnowsze dane pokazują jednak, że takie podejście może nie wystarczyć w obliczu poważniejszych zdarzeń.

RÓŻNE PODEJŚCIA DO ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zdrowie, życie bliskich oraz stabilność finansowa pozostają głównymi źródłami obaw w krajach bałtyckich. Mimo podobnych zagrożeń mieszkańcy Litwy, Łotwy i Estonii stosują odmienne strategie zabezpieczania się przed skutkami nieprzewidywanych zdarzeń.

„Chociaż przyczyny niepokoju mieszkańców w całym regionie są bardzo podobne, ich wybory dotyczące zarządzania ryzykiem różnią się. Na Litwie nadal dominuje pogląd, że nieoczekiwane straty finansowe uda się pokryć z własnych oszczędności, jednak nie zawsze zapewnia to rzeczywiste bezpieczeństwo finansowe, zwłaszcza w obliczu nieprzewidywanych zdarzeń na większą skalę” – mówi Gediminas Marius Pakeltis, kierownik ds. dystrybucji produktów ubezpieczeniowych w Swedbank.

Na Litwie około jedna trzecia mieszkańców wskazuje oszczędności jako główne źródło zabezpieczenia, a jedynie co czwarta osoba liczy na ubezpieczenie. Odmianą sytuację obserwuje się na Łotwie i w Estonii, gdzie to ubezpieczenia częściej stanowią podstawę ochrony finansowej.

LITWINI CZĘŚCIEJ PONOSZĄ WIĘKSZE STRATY

W ciągu ostatnich trzech lat nieoczekiwane straty finansowe dotknęły 26 proc. mieszkańców Litwy, 32 proc. w Estonii oraz 43 proc. na Łotwie. Różnice widoczne są jednak przede wszystkim w skali poniesionych strat. Na Litwie najczęściej wskazywano kwoty od 600 do 2 tys. euro. Dla porównania, na Łotwie dominowały straty do 300 euro, a w Estonii – od 300 do 600 euro. Jednocześnie większy odsetek mieszkańców Litwy deklarował najwyższe poziomy strat.

„Mieszkańcy Litwy częściej wskazywali na poniesienie większych strat – kwotę przekraczającą 4 tys. euro podał 15 proc. mieszkańców, podczas gdy w Łotwie odsetek ten wyniósł 9 proc., a w Estonii – 7 proc. Dla wielu gospodarstw domowych jest to znaczna kwota, która może znacznie pogorszyć sytuację finansową, zwłaszcza jeśli nie jest się na to wcześniej przygotowanym” – zaznacza ekspert.

Dane Swedbank pokazują również, że średnia kwota odszkodowania z ubezpieczenia majątkowego wyniosła w ubiegłym roku nieco ponad 1,1 tys. euro na Litwie i Łotwie oraz 1,5 tys. euro w Estonii. Najwyższe wypłaty przekroczyły 130 tys. euro w Estonii i 125 tys. euro na Litwie.

OSZCZĘDNOŚCI NIE ZAWSZE WYSTARCZAJĄ

Eksperci wskazują, że polegają wyłącznie na oszczędnościach

może nie zapewniać odpowiedniego poziomu ochrony finansowej. W przypadku poważniejszych zdarzeń, takich jak problemy zdrowotne, koszty często przekraczają zgromadzone rezerwy.

Na początku roku jedynie 35 proc. klientów Swedbank posiadało poduszkę finansową przekraczającą 500 euro, co wskazuje na ograniczone przygotowanie części społeczeństwa na nagłe wydatki.

„Liczby te pokazują, że przygotowanie na nieoczekiwane straty finansowe jest często niewystarczające. Nawet posiadając oszczędności, mogą one okazać się niewystarczające w przypadku poważniejszych zdarzeń, a część mieszkańców w ogóle nie posiada żadnych rezerw finansowych. W związku z tym, w obliczu nieoczekiwanych strat finansowych, znaczna część mieszkańców musi szukać dodatkowych rozwiązań” – mówi Gediminas Marius Pakeltis. ■

Opr. J. B. na podst. Swedbank

Oszczędności, mimo rosnącego ryzyka, pozostają głównym zabezpieczeniem finansowym na Litwie Fot. Freepik

Dwie rocznice: Wszechnica Kościuszkowska w Muzeum Niepodległości w Warszawie

W połowie kwietnia w Warszawie odbyło się wydarzenie o szczególnym znaczeniu dla refleksji nad polskim dziedzictwem wolnościowym. W murach Muzeum Niepodległości zorganizowano Wszechnicę Kościuszkowską, poświęconą dwóm ważnym rocznicom: 280. rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki oraz 232. rocznicy insurekcji warszawskiej z 1794 r.

Spotkanie miało charakter naukowo-edukacyjny i zgromadziło historyków, badaczy dziejów XVIII w., przedstawicieli środowisk polonijnych oraz pasjonatów historii. Uroczystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki — gestu symbolicznego, który od lat towarzyszy warszawskim obchodom rocznic związanym z postacią Naczelnika. Następnie uczestnicy przenieśli się do Muzeum Niepodległości, gdzie odbyła się zasadnicza część Wszechnicy.

BOHATER PONAD EPOKAMI

Uczestników spotkania powitał dr Leszek Marek Krześniak, który w swoim wprowadzeniu podkreślił wyjątkową rangę postaci Kościuszki — nie tylko w historii Polski, lecz także w dziejach Europy i Stanów Zjednoczonych. Zwrócił uwagę, że z biegiem lat, wraz z rozwojem badań naukowych, znaczenie Kościuszki nie maleje, lecz się umacnia. Jego biografia i działalność ukazują bowiem postać niezwykle nowoczesną, wierną ideom wolności, równości i odpowiedzialności obywatelskiej.

Podczas spotkania obecni byli także goście zagraniczni, m.in. przedstawiciele środowisk białoruskich związanych z miejscem urodzenia Kościuszki w Mereczowszczyźnie, a także osoby zaangażowane w upamiętnianie Naczelnika w Szwajcarii. Wspomniano m.in. o działaniach na rzecz odpowiedniego wyeksponowania pomnika Kościuszki w Solurze — miejscu jego śmierci i ważnym punkcie na mapie europejskiej pamięci historycznej. Szczególnym momentem było odczytanie listu skierowanego do uczestników wszechnicy przez wicepremiera

i ministra obrony narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza. Autor listu podkreślił, że Kościuszko nie jest jedynie „spizowym bohaterem”, lecz postacią zaskakująco współczesną — człowiekiem, który nie potrafił pozostać obojętny wobec niesprawiedliwości. Jego życie miało być dowodem

Insurekcja warszawska rozpoczęta 17 kwietnia 1794 r. okazała się największym sukcesem militarnym całego powstania kościuszkowskiego. Zwycięstwo nad wojskami rosyjskimi miało ogromne znaczenie moralne i polityczne — wieść o nim szybko obiegła kraj, stając się impulsem do dalszych działań insurekcyjnych.

na to, że jeden człowiek, kierujący się zasadami i poczuciem misji, może realnie wpłynąć na bieg historii.

INSUREKCJA WARSZAWSKA W RELACJACH I LITERATURZE

Centralnym punktem części naukowej była sesja poświęcona insurekcji warszawskiej, poprowadzona przez prof. dr hab. Izabellę Rusinową. Prelegentka zaproponowała uczestnikom spojrzenie na wydarzenie kwietnia 1794 r. nie tylko przez pryzmat faktów militarnych, lecz także literackich świadectw epoki. Profesor Rusinowa sięgnęła do twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego, który w swoich powieściach i wspomnieniach oddał atmosferę Warszawy ogarniętej napięciem, strachem i nadzieją po wieściach o zwycięstwie Kościuszki pod Raclawicami.

19.>>

WSZECHNICA KOŚCIUSZKOWSKA
280. rocznica urodzin Tadeusza Kościuszki
232. rocznica Insurekcji Warszawskiej

16 KWIETNIA 2026

11.00
• złożenie kwiatów pod pomnikiem T. Kościuszki

13.00
• Sesja „Insurekcja Warszawska”
Panel dyskusyjny:
prof. dr hab. Izabella Rusinowa, dr Witold Rawski,
dr Krzysztof Jabłonka, dr Leszek Marek Krześniak

Miejsce obrad:
Muzeum Niepodległości w Warszawie
Pałac Przebendowskich/Radziwiłłów
Al. Solidarności 62, 00-240 Warszawa

Relacja internetowa:
You Tube
Muzeum Niepodległości

Wydarzenie było poświęcone dwóm ważnym rocznicom: 280. rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki oraz 232. rocznicy insurekcji warszawskiej z 1794 r.

18.>>

Cytowane fragmenty ukazywały miasto pełne sprzecznych emocji: z jednej strony zastraszone przez rosyjski garnizon, z drugiej – pulsujące energią spisku i gotowością do walki. Warszawa końca XVIII w. była dużym miastem, jak na owe czasy, liczącym około stu tysięcy mieszkańców. Otoczona okopami i fortyfikacjami stała się areną jednego z najważniejszych zrywów insurekcyjnych w dziejach Polski.

Rosyjski garnizon liczący od 10 do 15 tys. żołnierzy nie zdołał opanować sytuacji, zwłaszcza gdy do walki włączyła się ludność cywilna, a arsenał został zdobyty i broń trafiła w ręce Warszawiaków.

ZWYCIĘSTWO, KTÓRE PORUSZYŁO CAŁĄ RZECZPOSPOLITĄ

Insurekcja warszawska rozpoczęta 17 kwietnia 1794 r. okazała się największym sukcesem militarnym całego powstania kościuszkowskiego. Zwycięstwo nad wojskami rosyjskimi miało ogromne znaczenie moralne i polityczne – wieść o nim szybko obiegła kraj, stając się impulsem do dalszych działań insurekcyjnych.

Jak podkreślano podczas wszechnicy, do sukcesu przyczyniło się kilka czynników: błędy dowódcze strony rosyjskiej, rozproszenie oddziałów, ale przede wszystkim masowe zaangażowanie mieszkańców miasta. Milicje miejskie, rzemieślnicy, czeladnicy i mieszczaństwo stanęli ramię w ramię z żołnierzami regularnego wojska. Warszawa stała się symbolem wspólnoty działania ponad podziałami stanowymi – idei bliskiej Kościuszcze i konsekwentnie przez niego realizowanej. Zwycięstwo pociągnęło za sobą również rozliczenia polityczne. Zwolennicy konfederacji targowickiej zostali uznani za wrogów publicznych, a władza w mieście przeszła w ręce organów rewolucyjnych, by ostatecznie podporządkować się Radzie Najwyższej Narodowej powołanej przez Kościuszkę.

DZIEDZICTWO KOŚCIUSZKI

Podsumowując spotkanie, uczestnicy zgodnie podkreślali, że Wszechnica Kościuszkowska nie była

Dr Lech Krześniak (z lewej) i Lech Marchlewski, kierownik Działu Edukacji Muzeum Niepodległości

jedynie akademicką debatą o przeszłości. Stała się okazją do refleksji nad aktualnością kościuszkowskiego przesłania – wiary w godność człowieka, solidarność społeczną i odpowiedzialność za wspólnotę. Tadeusz Kościuszko zostaje jedną z nielicznych postaci w historii, które łączą w sobie wymiar narodowy i uniwersalny. Bohater dwóch kontynentów, symbol walki o wolność i równość, do dziś inspiruje kolejne pokolenia.

Organizowane w Muzeum Niepodległości spotkania i wykłady dowodzą, że jego dziedzictwo wciąż żyje – nie jako zamknięty rozdział historii, lecz jako punkt

Uczestników spotkania powitał dr Leszek Marek Krześniak, który w swoim wprowadzeniu podkreślił wyjątkową rangę postaci Kościuszki – nie tylko w historii Polski, lecz także w dziejach Europy i Stanów Zjednoczonych.

odniesienia dla współczesnych debat o wolności, państwie i obywatelskiej odpowiedzialności. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor, opr. red.

Panel dyskusyjny prowadziła prof. Izabella Rusinowa

„Dzieci chłoną spektakl całym sobą”.

Rozmowa z reżyserką Magdaleną Olszewską

„Dwa razy graliśmy ten spektakl w Polsce, trzy na Litwie — i muszę powiedzieć, że tutaj odbiór naprawdę nas zachwycał” — podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Magdalena Olszewska, prezeska Fundacji Pomysłodalia, reżyserka, autorka scenariuszy teatralnych.

Ilona Lewandowska: Nie po raz pierwszy możemy na Wileńszczyźnie oglądać spektakl wyprodukowany przez Fundację Pomysłodalia. Tym razem „Trzy księżniczki na ziarnku piasku” w Twojej reżyserii przyjechały na zaproszenie Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie w ramach festiwalu Idy Teatralne 2026. Jak to się dzieje, że na spektaklach dziecięcych nigdy nie brakuje widzów?

Magdalena Olszewska: Na Wileńszczyźnie, odkąd przyjeżdżamy tu od wielu lat, mamy zawsze pełne sale na spektaklach dla dzieci. Nie wiem do końca, z czego wynika tak duże zainteresowanie, choć na pewno Polski Teatr „Studio” jest wyjątkowym organizatorem takich pokazów. W Polsce wygląda to zazwyczaj tak, że rodzice są główną siłą motywującą dzieci do chodzenia do teatru. W szkołach samo wyjście do teatru jest organizowane stosunkowo rzadko przez aktywne nauczycielki i mieści się w ramach szkolnych działań edukacyjnych. Trzeba jednak odróżnić dwie kwestie: zachęcanie dzieci do pójścia do teatru oraz myślenie o dzieciach jak o odbiorcach teatralnych. To drugie wymaga refleksji pogłębionej: jak dotrzeć do dziecka, aby je zainteresować na tyle, że będzie chciało wrócić do teatru. Jaki procent dzieci samodzielnie deklaruje chęć pójścia do teatru? Wydaje mi się, że niewielki, ale dzieje się tak wtedy, gdy zobaczą wyjątkowy spektakl — coś, co naprawdę do nich trafi.

Teatr to zupełnie inny rodzaj przeżycia dla dziecka niż film.

Zdecydowanie. Telewizja i internet rządzą się zupełnie innymi prawami: szybkością, intensywnością

Byłoby zbyt proste, gdyby spektakl dla dzieci miał być tylko zabawą — podkreśla Magdalena Olszewska

nością bodźców, nadmiarem kolorów i informacji, często także reklamą działającą podprogowo, przesuwaniem granic w odniesieniu do wychowania czy etyki, chodzeniem na skręty. Teatr to inny świat. Widza nie da się w prosty sposób zaczarować czy „oszukać”. Trzeba go zdobyć tematyką, pomysłami, dramaturgią, spójnością formy czy koncepcji. Młody widz teatralny jest bardzo wymagający. Czasami dzieci głośno komentują, wiercą się, wstają, czasem mówią, że „im się nudzi”. Z jednej strony mogą być nieprzygotowane do odbioru, ale z drugiej — teatr dla dzieci pełni również funkcję poznawczą, gdzie konfrontują się z nowymi emocjami, więc chodzi o to, by je mądrze prowadzić przez ten świat nawet wtedy, gdy komunikują „znudzenie”.

Dochodzi do tego jeszcze kwestia wieku. Dzisiaj teatry mogą mieć problem z określeniem dokładnego wieku odbiorców,

dostosowaniem spektaklu do wieku rozwojowego i emocjonalnego. Nie wiemy, co pięciolatek czy dziesięciolatek ogląda na co dzień i do czego jest przygotowany mentalnie czy edukacyjnie. Emocjonalnie bywa różnie, ale pod względem wiedzy dzieci bywają bardzo kompetentne.

Co jest dla Ciebie najważniejsze podczas tworzenia kolejnego spektaklu dla dzieci? Czy taki teatr ma bawić, edukować, a może ma jakieś inne cele?

Tematyka spektakli dla dzieci to kolejne wyzwanie. Nie ma tu złotego środka. W naszej fundacji zdecydowaliśmy, że wszystkie spektakle dla dzieci będą rodzinne — tak konstruujemy całość, aby była atrakcyjna dla całych rodzin. Wprowadzamy specyficzny humor zrozumiały także dla dorosłych, coś w rodzaju „humoru pixarowego”, który ożywia i uatrakcyjnia przekaz.

20.>>

Spektakl to zbiór pomysłów na budowanie relacji międzypokoleniowej w oparciu o kody kulturowe, rozpoznawalne na poziomie znaków, tekstu i muzyki. Dobrze dobrana piosenka — zarówno gatunkowo, jak i dramaturgicznie — zawsze działa. Niesie aktorów i widzów. Współpracujemy z dobrymi kompozytorami, którzy tworzą piosenki w różnych stylistykach i charakterze. Dzieci wychodzą potem ze spektaklu, nucąc melodie.

Jednak to byłoby zbyt proste, gdyby spektakl miał być tylko zabawą, dlatego zawsze wybieramy ważny temat. W spektaklu „Trzy książeczki na ziarnku piasku” ponownie podjęliśmy temat ekologii i emocji. Tym razem chcieliśmy opowiedzieć o codziennym, realnym problemie, który dotyczy wszystkich — czystości przestrzeni miejskich, w tym plaży, bo przyjechaliśmy znad morza. Plaża i jasne kolory pojawiają się w spektaklu nieprzypadkowo — niosą optymizm, kojarzą się z wakacjami, beztroską, ciepłem. Podczas premiery w Polsce rozdawaliśmy ulotki dotyczące lokalnych miejsc przyrodniczych, które warto chronić. Ulotki zawierały również wskazówki dotyczące książek i zabaw mających ułatwić komunikację pomiędzy dziećmi i rodzicami czy opiekunami. Genezą spektaklu była bowiem dla mnie kwestia zmagania się dzieci z lękami — przed światem, grupą, przed mówieniem, oceną, odrzuceniem. Niby nic nowego, ale badania na ten temat są przygnębiające: w niedalekiej przyszłości większość dzieci i młodzieży będzie potrzebowała wsparcia psychologicznego, dlatego nasza rola jako dorosłych jest niezwykle ważna.

Wydaje się, że dzieci reagują podobnie. Czy widzisz różnice w jego odbiorze w Polsce i na Litwie?

Premiera odbyła się we wrześniu zeszłego roku w Trójmieście. Pokazywaliśmy spektakl w dwóch różnych miastach, tak się złożyło, że raz dla szkół państwowych, raz dla prywatnych. Różnice widoczne były przede wszystkim w podej-

Plaża i jasne kolory w scenografii niosą optymizm, kojarzą się z wakacjami, beztroską, oddechem

ściu opiekunek na określone sytuacje. Niektóre nauczycielki bardzo się starały, aby dzieci „dobrze wypadły” podczas przedstawienia i działań animacyjnych — według mnie czasem aż zbyt mocno je kontrolowały, zapominając, że teatr to przecież emocje.

Kiedy przyjechaliśmy z tym spektaklem na Litwę — zarówno w zeszłym roku, jak i teraz, w Niemcynie i tutaj, gdzie rozmawiamy, w Centrum Kultury w Rudominie — reakcje były zupełnie inne niż w Polsce. Dzieci chłonęły spektakl całym sobą, reagowały

błyskawicznie, szczególnie na muzykę. Po raz pierwszy widzieliśmy tak szybkie wyczuwanie niuansów między bohaterami. Starsze dzieci natychmiast reagowały ruchem na hip-hopową piosenkę. Chciały wstawać, współpracować, odpowiadać na dialogi postaci. To było niesamowite. Aktorki od razu poczuły tę energię. Muszę przyznać, że tutaj odbiór naprawdę nas zachwycał.

**Rozmawiała
Ilona Lewandowska
Fot. Centrum Kultury
w Rudominie, opr. red.**

Dzieci chłonęły spektakl całym sobą, reagowały błyskawicznie, szczególnie na muzykę

Długi weekend: migracja do kurortów i wzrost połączeń w Dzień Matki

Pierwszy majowy weekend połączył wypoczynek z Dniem Matki, co przełożyło się nie tylko na większy ruch turystyczny, lecz także na zauważalne zmiany w sposobach komunikowania się.

Zebrane statystyki pokazują, jak mieszkańcy Litwy spędzili ten czas i z kim kontaktowali się najczęściej.

MIGRACJA Z MIAST DO REGIONÓW WYPOCZYNKOWYCH

Analiza danych operatora komórkowego Tele2 wskazuje, że w czasie długiego weekendu co dziesiąty klient zmienił swoje główne miejsce pobytu. Największe zmiany odnotowano w dużych miastach.

W Wilnie liczba mieszkańców spadła o około 11 proc., natomiast w Kownie o około 10 proc. w porównaniu z typowym poziomem weekendowym. Dane te potwierdzają rosnącą tendencję wyjazdów poza miasto w czasie dłuższych przerw od pracy.

„Dłuższe weekendy coraz częściej stają się okazją do wyjazdu z miasta — ludzie wybierają przyrodę, kurorty lub odwiedzanie bliskich w innych regionach. Jednocześnie jednak widzimy, że takie okazje jak Dzień Matki utrzymują silną więź emocjonalną — nawet będąc poza domem lub mieszkając za granicą, ludzie aktywnie dzwonią do bliskich” — mówi Inga Rudinskaitė, kierowniczka ds. utrzymania klientów i analityki w Tele2.

POŁĄGA I REGIONY JEZIORNE BYŁY NA TOPIE

Wyjątkowo ciepła pogoda sprzyjała wyjazdom do miejsc wypoczynkowych. Największy wzrost liczby odwiedzających odnotowano w Połądze, gdzie liczba osób zwiększyła się ponad półtora razy, czyniąc ją głównym kierunkiem weekendowych podróży.

Znaczące wzrosty odnotowano również w regionie Aukszt-

■ Kłajpeda znalazła się wśród częściej wybieranych kierunków wyjazdów w majowy weekend **Fot. Jolanta Balkiewicz**

ty. W rejonie ignalińskim liczba mieszkańców wzrosła o 30 proc., w rejonie malackim — o 24 proc., a w Onikształtach o 15 proc. W całym okręgu uciańskim liczba osób zwiększyła się o 14 proc.

Podobne tendencje widoczne były w Dzukii. Druskienniki odnotowały wzrost o 19 proc., rejon łódzki — o 23 proc., a rejon orański — 20 proc.

„Klienci z okręgu wileńskiego najczęściej wybierali się do uciańskiego, kłajpedzkiego i olickiego, a także do okręgów kowieńskiego i poniewieskiego. Z kolei mieszkańcy Kowna najczęściej wybierali wybrzeże, południową Litwę, a na trzecim miejscu znalazł się kierunek na Mariampol, co prawdopodobnie wiąże się z podróżami do Polski” — mówi Inga Rudinskaitė.

W DZIEŃ MATKI WIĘCEJ POŁĄCZEŃ Z ZAGRANICĄ

Szczegółne zmiany odnotowano w niedzielę, kiedy obchodzono

Dzień Matki. W tym dniu liczba połączeń przychodzących z zagranicy wzrosła o około 6 proc. w porównaniu ze średnią z trzech poprzednich niedziel.

Największe wzrosty odnotowano w krajach, w których mieszka najwięcej litewskich emigrantów. Połączenia z Irlandii wzrosły o 79 proc., z Norwegii o 55 proc., z Niemiec o 51 proc., z Wielkiej Brytanii o 49 proc., a z Polski o 40 proc.

„Liczby te niemal dokładnie odzwierciedlają geografie emigracji obywateli naszego kraju — właśnie w krajach, w których mieszka najwięcej Litwinów, w Dzień Matki odnotowano największą aktywność połączeń. W tym samym czasie ruch SMS-ów wzrósł znacznie mniej, a w niektórych przypadkach nawet spadł. To wyraźnie pokazuje, że przy takich okazjach częściej wybierana jest nie krótka wiadomość z życzeniami, a bezpośrednia rozmowa” — twierdzi Inga Rudinskaitė. ■

Opr. J. B. na podst. inf. Tele2

**OGÓLNOKRAJOWY
KONKURS-FESTIWAL TAŃCA**

STARS

STAGE 2026

**2026-05-17
GODZ. 10.00**

**OBOWIĄZUJE
REJESTRACJA**

**CENTRUM KULTURY W RUDOMINIE
(UL. WILEŃSKA 2, RUDOMINO)**

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Drogo kupujemy las i ziemię. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

Szukamy domu lub działki w sosnowym lesie między Wilnem a Niemenczynem.
Tel. 0 682 49 191

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne

prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt
Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro.
Tel. +370 675 73 750

Poszukujemy kobiety (opiekunki) do osoby leżącej, z zamieszkaniem w rejonie wileńskim. Tel. 0 674 34 529; 0 601 80 570

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.
Tel. +370 677 34 202

Studnie głębinowe i odwierty geotermalne. Pompy, hydrofory, oczyszczalnie ścieków. Solidnie i na lata.
Tel. +370 607 65532
www.greziniumeistra.lt

Naprawa i renowacja mebli tapicerowanych. Świadczymy usługi transportowe. Zniżki dla emerytów. balduremontas76@gmail.com; tel. +370 602 39 269

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.
Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Do starczamy. Tel. +370 686 866 68

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las

(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

um
UTENOS MĖSA

**SKUPUJEMY
BYDŁO**
+370 620 33544

**KURIER
WILEŃSKI****DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ**

Vilnius, Birbinių 4A, 2 piętro, 12 gabinet,
tel. +370 5 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

**POLSKI TEATR STUDIO W WILNIE
VILNIAUS LENKŲ TEATRAS "STUDIJA"**

Sergiusz Piasecki
**ZAPISKI
OFICERA
ARMII CZERWONEJ**
reż. Sławomir Gaudyn

14.05.2026
16.30

Wileński Teatr Stary
Vilniaus senasis teatras

bilietai.lt

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
07.30 „ALCHEMIK”
07.50 „Pozyteczni.pl”
08.15 „Przepis dnia”
08.19 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.40 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.05 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.35 „Jesteśmy stąd”
09.45 „Fake czy historia?”
10.15 „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
11.45 „Porozmawiajmy szczerze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
13.35 „Polacy to wiedzą!”
14.00 „To jest grane”
14.25 „Powrót Generała” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „ALCHEMIK”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Ex Libris”
18.00 S. „Tajemnica Enigmy”
18.45 „Całkiem niezła historia”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komi-

sarz Alex”
21.50 „Kobiety w drodze”
22.15 S. „Królowie śródmieścia”
23.00 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Fake czy historia?”
00.55 S. „Tajemnica Enigmy”
01.40 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Morderstwo z widokiem”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dziśka Dolina”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Liga Mistrzów FIBA na LRT.”
21.30 Droga do Eurowizji
22.30 S. „DNA”
23.15 S. „Kancelaria prawna”
00.05 „Przyjaciele”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”

9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odlęgte miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Za czy PRZECIWI?”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Plan dokonany” thriller
00.20 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Litwa mówi”
7.00 „Dziki świat Egle”
8.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
8.30 „Myśli na święta”
9.00 Studio wiadomości bieżących LRT
10.00 Program informacyjny
12.00 Dzień dobry, Litwo
13.25 Mistrzostwa Świata w Hokeju
16.00 Euromaxx
16.30 Kalendarz ogrodnika.
17.00 Wyznania
17.30 „Urodzony, aby być królem” film dok.
18.20 Niezapomniane Wilno
18.30 „Twórczość Petrasa Repšysa jest dla poety Sigitasa Gedy odą do przyjaźni” film dok.
19.00 Nagrody w kampanii „Książka Roku Wybory 2025”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Gen ciekawości
21.50 Liga Mistrzów FIBA
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Teściów się nie wybiera”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gliny”
21.00 S. „Umrzeć w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Pająk w sieci” thriller
00.55 „Prawo krwi” dramat

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.45 S. „Realna mistyka”
8.40 S. „Hadsomas ir Reksas”
9.35 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Ukryty wróg” thriller
22.50 „Paradoks Cloverfield” thriller
00.30 S. „S.W.A.T.”

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 S. „Azja”
09.30 „Nasze miasteczka” film dok.
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Nieodkryta Rosja”
12.30 „Pyszne życie”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwsze razy
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 Nowy dzień

5.55 „Kusząca nieruchomość”
6.55 S. „Walker, Teksaski Ranger”
7.55 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „La Maistas”
12.00 „Zakłęcia Kotryny”
13.00 „Dzienniki podróży Gordona, Gina i Freda”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Samotny na zimnie”
16.00 „Kusząca nieruchomość”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.30 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „Anon” dramat
22.40 „Matlock” dramat
00.55 „W drodze z Normanem Reedem”

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalne umysły”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Niezapomniani”
22.50 S. „Kryminalne umysły”
23.45 S. „Gerri. Jak śnieg na południu”

06.10 „Wykrywacz kłamstw”
06.30 Pytanie dnia
06.50 Reporterzy
07.00 „Okno na Świat”
07.20 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 „Serwis Info”
09.20 „Zaraz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Serwis Info”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Włochy ostatnie dzikie zakątki” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”

16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.20 S. „Zaraz wracam”
19.55 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Omnibus szybcy i mądrzy”
22.20 S. „Ojciec Mateusz”
23.20 Sprawa dla reportera
00.20 „Dekady Diany” film dok.

07.10 „Muzyczne poranki”
07.40 „Tamte lata, tamte dni”
08.15 „Podróże z historią”
08.50 „WTEM”
09.00 „Przystań nad Biblią”
09.20 „Informacje kulturalne”
09.45 „Kolekcja”
10.05 „Niedziela z... Mumio”
11.00 S. „Jan Serce”
12.25 „Gra o wszystko” film obycz.
13.40 „Cześć, kapitanie!” film fab.
14.50 S. dok. „Reżyserzy”
16.00 „Bodo” dramat
18.00 S. „Jan Serce”
19.10 „Którędy po sztukę”
19.20 „Julie Mehretu w Polsce”
19.50 „Portrety – Julie Mehretu: Palimpsest” film dok.
21.05 „Smuga cienia” dramat
23.00 „Hala odlotów”
00.00 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka”

POLONIA

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Jedzenie ma znaczenie”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 „Stacja Innowacja”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Dom nad rozlewiskiem”
14.50 „Giganci nauki”
15.45 „Słowo daje!”
16.00 „Serwis Info”
16.10 „Tamte lata, tamte dni”
16.40 „Słownik polsko@polski”
17.10 „Życie po Sanatorium Miłości”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „UNESCO: Skarby Polski”
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Światu”
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Profilanka Jastrzę”
00.15 Panorama

HISTORIA

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 „Okrasa łamie przepisy”
09.00 „Prasa donosi”
09.05 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
09.30 S. „Polskie drogi”
11.10 „Fotohistorie”
11.35 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.30 „Byłem wszędzie. Olgierd Budrewicz” film dok.
13.10 S. dok. „Historia polskiego sportu”

13.55 S. dok. „Islandia: na granicy zimnej wojny”
14.45 „Mysłiciele”
14.50 „Ex Libris”
15.10 S. „Królowie”
15.35 S. „Polskie drogi”
17.05 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.40 S. „Czas honoru”
19.25 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
19.45 „Fake czy historia?”
20.20 „Polska z bocznej drogi”
20.30 „Flesz historii”
20.50 S. „Królowie”
21.15 „Był taki dzień”
21.18 S. „Zatoka szpiegów”
22.00 „Był taki dzień”
22.05 „Życie moje skrętami bieży” film dok.
23.05 „Marzyciele”
23.30 „Matka wołyńskich sierot” film dok.
00.25 „Zginął Waldemar Milewicz” film dok.

02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Bóg z nami
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.45 Oświadczenie

Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu
13.50 Mateczniki Polskości
14.00 Parafia pod wezwaniem Świętego Józefa Robotnika w Zgorzelcu
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Dom w serce wpisany
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Akademia prolife
20.30 Każdy małuch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 ZNIEWOLENIE

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Superkowe ABC”
07.50 „Imbir i Cytryna”
08.15 „Okrasa łamie przepisy”
08.40 „Szlakiem Kolberga”
09.05 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
09.35 „Niepojęte”
09.45 „Fake czy historia?”
10.20 „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Moda na język polski”
11.35 „Przyjaciele”
11.45 „Kobiety w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Dobre historie”
13.30 „Hity wszech czasów”
14.25 „Emanuel Schlechter. Szlagworty niezapomniane” film dok.
15.15 „Notacje”
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Przyjaciele”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Unia kulinarna”
17.55 S. „Na dobre i na złe”
18.45 „Rzecz Polska”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Brzezina” dramat
22.45 „Dobre historie”
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.50 „Info Wilno”
00.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”

00.15 „Studio Wilno”
00.45 „Fake czy historia?”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dlaczego?”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Wiadomości
19.30 1000 cudów świata.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Ulubiony” komediodramat
00.45 „Farha” dramat

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości

19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KKZ”
21.00 „Largo Winch 3: Cena pieniądza” film fab.
23.05 „S.W.A.T. Obłężenie” thriller
00.55 „Thunderbolt” film fab.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Droga do Eurowizji”
7.00 „Fenomen litewskiego breakdance – BGirl Nicka” film dok.
7.30 „Twórczość Petrasa Repšysa jest dla poety Sigitasa Gedy odą do przyjaźni” film dok.
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
9.00 „Pierścień radiowy LRT”
10.00 Program informacyjny
12.00 Dzień dobry, Litwo
14.30 Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów
16.00 Spacer
16.30 Kalendarz ogrodnika
17.00 Wyznania
17.30 W 70. rocznicę urodzin aktora Vytautasa Anužisa. Legendy
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Gen ciekawości
19.30 O świecie dnia X
19.55 Monologi
20.00 Dzień Kultury
20.25 Mistrzostwa Świata w Hokeju
23.00 „Aneta” dramat
01.15 1000 cudów świata

6.00 „W świecie zwierząt”
6.30 „Zrób sam”
7.00 „Gliny”
8.30 S. „Kobiety

klamię lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Simpsonowie: Wersja kinowa” film anim.
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „The King's Man: Pierwsza misja” film

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.45 S. „Realna mistyka”
8.40 S. „Hadsomas ir Reksas”
9.35 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 24/7”
21.00 „Agenci” komedia
23.10 „Ukryty wróg” thriller
01.00 „Jestem gwiazdą... Zabierzcie mnie stąd!”

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Godzina TV Wolność
12.00 Kod zdrowia
13.00 Koncert zespołu „Žvaigždžių kvartetas”

14.00 Godzina TV Wolność
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Anatomia domu
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
01.00 Trzymajcie się

5.55 „Kusząca nieruchomość”
6.50 S. „Walker, Teksaski Ranger”
7.55 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „Sensodrom”
11.30 „La Maistas”
12.00 „Zakłęcia Kotryny”
13.00 „Dzienniki podróży Gordona, Gina i Freda”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Samotny na zimnie”
16.00 „Kusząca nieruchomość”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.00 „Gliny”
21.30 Gra „galvOK”
23.50 „The 355” thriller
02.00 „Bez wyjścia” dramat

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalne umysły”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Lynley. Miejsce ukrycia”
22.50 S. „Kryminalne umysły”
23.45 S. „Czyste zamiatanie”

06.05 „Wykrywacz kłamstw”
06.25 Pytanie dnia
06.45 „Reporterzy”
06.55 „Oko na Świat”
07.20 S. „Akacja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Za-raz wracam”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.30 Okrasa łamie przepisy
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Włochy ostatnie dzięki zakątki” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.20 S. „Za-raz wracam”
19.55 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Powrót”
22.30 „Sekielski wieczorową porą”
23.35 „Porady na zdrady” komedia
01.20 S. „Wojna zastępcza”

07.10 „Muzyczne poranki”
07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podróże z historią”
09.10 „WTEM”
09.30 „Wydarzenie aktualne”
10.05 „Kulturalni”
11.00 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
12.05 „Ada, to nie wypada!” komedia
13.45 „Kant – doświadczenie wolności” film dok.
15.15 „Vera Cruz” western
17.00 „Zbigniew Wodecki i jego goście”
19.05 „Tygodnik Kulturalny”
19.55 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka”
20.30 „Bob Geldof” dokument
21.10 „Most na Renie” dramat
23.20 „Smuga cienia” dramat
01.10 S. „Przygody Sherlocka Holmesa”

07.00 „Panorama”
07.30 „Mody Polskie”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.35 „Kresowe

grody i rody”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „M jak miłość”
13.55 S. „Parada oszustów”
14.50 Polonia
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 Turystyczna Jazda
17.00 „Lubię wracać tam, gdzie byłem” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 Górna półka smaku
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Światu”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.15 S. „Na sygnale”
23.15 „Mazurska Noc Kabaretowa”
00.15 Panorama

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 „Zakochoj się w Polsce”
08.55 „Koło historii”
09.20 „Był taki dzień”
09.25 „Flesz historii”
09.45 S. „Polskie drogi”
11.15 „Saga przastarej puszczy” film dok.
12.10 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
12.50 S. dok. „Rezydencje królewskie”
13.35 „Dolina Pałaców i Ogrodów” film dok.
14.30 „Był taki dzień”
14.35 „Koło historii”
15.10 S. „Królowie”
15.40 S. „Polskie drogi”
17.05 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.40 S. „Czas honoru”
19.30 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”

20.20 „Gorzkie zwycięstwo...” film dok.
21.00 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 1945”
21.15 S. „Królowie”
21.40 „Czarny mercedes” film sensac.
23.40 „Pomiędzy”
00.30 „Dla nas wojna nie skończyła się w 1945”

01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu
06.55 Muzyczne chwile
07.10 Spektakl teatralny: Powrót posła
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westplatte Młodych
10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto za-

uważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiasta
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Razem możemy wszystko
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
14.00 „Gorączka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codziennosc służb granicznych”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 „Wojownicy czasu”
09.10 „Tygiel”
09.35 „Prywatne życie zwierząt”
10.00 „Rosół polski”
10.25 „Domisie”
10.50 S. „Karino”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.10 „Plebania”
12.55 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.05 „Słowo daję!”
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Balans bieli”
18.05 S. „Pan Mama”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.30 „Jesteśmy stąd”
19.35 „Kultowe rozmowy”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.30 „The Voice Kids”
23.35 „Hity i historie gwiazd”
23.45 „The Voice Kids”
00.30 „Pozyteczni.pl”
00.55 „Info Wilno”
01.20 S. „Królowie śródmieścia”

LRT | TV

6.00 „Hymn Repu-

bliki Litewskiej”
6.02 „Dziki świat Eglé”
7.00 „1000 cudów świata. Azja i Bałkany”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Co teraz?!”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Podróż Attenborough”
12.55 S. dok. „Cud pieśni Attenborough”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 „Cześć!”
17.30 W kuchni z Beatą
18.30 Wiadomości
19.00 Przyjaciele
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Kocham Litwę
22.45 „Walkiria” thriller
00.45 „Annette” dramat

6.00 „Przytapani!”
9.00 „Monsters at Large” film fab.
10.55 „Agent XXL” komedia
13.05 „Jaś Fasola” komedia
13.40 „Lassie, wróć!” film fab.
15.40 „Dick i Jane: Niezły ubaw” komedia
17.30 „Będzie się działo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Rampage: Dzika furia” film fab.
21.40 „Ślicznutki” komedia
23.55 „Gdybym tylko tu był” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Repu-

bliki Litewskiej”
6.02 „Cześć!”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Gen ciekawości”
9.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
10.00 „Co słysząc, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gen ciekawości
13.15 Euromaxx
13.45 Regionalna Liga Koszykówki
16.00 Spacer
16.30 Sportowe chwile z LRT
16.45 Regionalna Liga Koszykówki
19.15 Euromaxx
19.30 „Miasto i świątynie”
20.30 Panorama
21.00 Litewskie Nagrody Przemysłu Gier 2025
22.30 „Sanatorium pod Klepsydrą” dramat
00.35 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Zagroda marzeń”
11.30 „Przetrawianie w amazońskiej dżungli” film dok.
12.35 „Rok na wolności” film dok.
13.40 „Od świtu do zmierzchu” film dok.
14.50 „Gliniarz i pół: Nowy rekrut” film fab.
16.45 „Kłamca, kłamca” komedia

18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gra galvOK”
22.00 „Seberg” dramat
00.55 „Nokaut” dramat

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Wojny magazynowe”
11.00 S. „Kuchenne koszmary”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
14.00 Mistrzostwa piłki nożnej TOPLYGA. „Hegelmann” – „Šiauliai”
16.30 Mistrzostwa LKL „Jonava Hipocredit” – „Šiauliai”
19.00 Mistrzostwa LKL „NevėžisPaskolų klubas” – „Juventus”
21.30 „Gran Torino” dramat
23.50 „Agenci” komedia

lrytas.tv

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 „Future is now” koszykówka
09.00 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
09.30 Chcę pracować
10.00 Najlepszy
10.30 „W świecie koszykówki”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia domu
12.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Pyszne życie”

17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Buschido ring
19.00 „Nasze miasteczka” film dok.
20.00 Wiadomości
20.30 „Plac” film dok.
21.00 Koncert
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Nieodkryta Rosja”

6.05 „Wojny magazynowe”
8.00 „Zmysły zwierząt”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Prawa lwów” film dok.
12.00 „Supersklep”
13.00 „Ratownicy na lodzie” film dok.
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazynowe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „WySPA pokusy”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „La Brea 2” dramat
23.00 „Dżentelmeni” film fab.

6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowskie zbrodnie”
13.10 „10 lat młodszy”
13.40 „Uczty Ja-

miego za mniejszy"
14.40 „Gordon Ramsay. Uncharted II”
15.40 S. „Wspomniały wiek”
17.45 Morderstwo w...
19.50 S. „Poza rajem”
21.00 S. „Sommerdahl”
22.50 S. „Cichy świadek”
01.00 „Żonowaty” thriller

05.55 „Wykrywacz kłamstw”
06.15 „Pytanie dnia”
06.35 Reporterzy
06.50 Oko na Świat
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.00 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.50 S. „Ojciec Mateusz”
12.50 „Bitwa o Anzio” film fab.
15.15 „Dobre patenty”
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 „Sanatorium miłości”
17.05 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Omnibus szybcy i mądrzy”
19.35 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 S. „Komisarz Alex”
22.25 „Czerwone maki” film fab.
00.40 „Dziewczyna z tatuażem” thriller

07.05 „Ada, to nie

wypada!” komedia
08.45 „Którędy po sztukę”
09.10 „Opole na bis”
10.15 „Fanny Ardant. Filmy mojego życia” film dok.
11.25 S. „Droga”
12.40 Koncert
13.35 „Maria Jarema. Pęknięcie modernizmu”
14.10 „Blue Note Records. Więcej niż muzyka” film dok.
15.50 „Most na Renie” dramat
17.55 „Tamte lata, tamte dni”
18.35 „Vera Cruz” western
20.20 „Dzień z życia artysty”
21.00 „Motyl i skafander” film biograficzny
23.00 Koncert
00.15 „Dzięki Bogu” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.25 „Podróże z historią”
13.05 S. „Niewiarogodne przygody Marka Piegusa”
14.10 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.45 „Na dobre i na złe”
15.40 S. „Na sygnale”
16.40 „Okrasa łamie przepisy”
17.10 „Tajemnice kultowych seriali”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 Koncert
20.15 „Notacje Jerzy Połomski. Pamiętaj, zmień nazwisko”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Dewajtis”
22.15 „Sanato-

rium miłości”
23.10 Daję słowo
00.00 S. „Tajemnica Enigmy”

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.05 „Świadkowie czasu”
09.20 „Flesz historii”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 S. „Czarne chmury”
10.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.15 S. dok. „Odnażyć Zaginione”
11.35 „Myśliciele sylwetki polskie”
11.40 „Historia polskiego sportu”
12.30 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.25 „Kusy i inni” film dok.
13.50 „Poszukiwanie formy Witold Cęckiewicz” film dok.
14.50 „Pola historii”
15.05 „Ex Libris”
15.30 „Orzeł. Ostatni patrol” dramat
17.10 „Flesz historii”
17.35 „Światło i szkło”
17.50 S. dok. „Świątynie świata”
18.40 S. „Rodzina Połanieckich”
20.05 „Polskie 100 lat”
20.30 „Piosenką przez historię”
20.40 „Zbyszek. Trzynastka” film dok.
21.35 „Był taki dzień”
21.40 „Prawdziwy koniec zimnej wojny” film dok.
22.37 „Fuks” komedia
00.00 „Myśliciele”

00.00 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
00.05 Ukraińska zbrodnia w Hucie Pieniackiej
00.30 Regała

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu
06.55 Muzyczne chwile
07.10 Spektakl teatralny. Powrót posła
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westplatte Młodych
10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
14.00 „Ratownicy gospodarstw”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Kultowe rozmowy”
07.15 „Historia jednego obrazu”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.50 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „Imbir i Cytryna”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.25 „Kulturalni”
10.05 „Portrety wileńskie”
10.25 „Detektyw Literka”
10.35 „Zaczarowany świat...”
10.50 „Słowo na niedzielę”
11.00 „Transmisja Mszy Świętej”
13.00 „Studio Raban”
13.25 „Plebania”
13.50 „Plebania”
14.10 „Notacje”
14.25 „Perły Bałtyku”
14.45 „Rosół polski”
15.10 „Balans bieli”
15.45 „Akademia Życia”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „To jest grane”
16.45 S. „Za-raz wracam”
17.35 „Anna Dymna spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces”
18.50 „Imbir i Cytryna”
19.15 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
19.40 „Litwa nieoczywista”
20.00 „Tamte lata, tamte dni”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „Czar-na śmierć”
21.45 „Wileńska Podcastownia”
22.35 „The Voice Kids”
01.25 „Daję słowo”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tu – kino”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobre”
9.00 „To mój ogród”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustava”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Śmiertelne 60”
12.00 S. dok. „Królestwo”
12.55 S. „Dom, słodki dom. Niesamowite siedliska zwierząt”
13.50 S. „Morderstwo w małym miasteczku”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Historie ścienne
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Sisi”
21.50 „Źródła Nadziei” komedia
23.25 „Farha” dramat
00.55 „Sanatorium pod Klepsydrą” dramat

6.00 „LEGO Masters”
7.05 S. anim.
9.00 „Tygrysy Murawy” komedia
11.00 „Supergent” komedia
12.50 „Niania” film fab.
14.50 „Jaś Fasola” komedia
15.25 „Akademia Policyjna” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Johnny English powraca!” komedia

21.20 „Bez litości 2” thriller
23.45 „Sierota. Narodziny zła” film fab.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Mój paszport kłamie”
6.30 „To mój ogród”
7.00 „Zaklinacz zwierząt”
7.30 „Co teraz?!”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.20 S. anim. „Bluey”
8.35 S. anim. „Dolina Muminków”
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 Dzień Kultury
11.30 Menora
12.00 80. rocznica urodzin antropolożki Birutė Galdikas
12.30 Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego
13.45 „Regionalna Liga Koszykówki. Final Four”
16.00 Pieśń nad pieśniami 2026
17.30 Regionalna Liga Koszykówki
20.30 Panorama
21.00 Młodzież LRT OPUS
21.30 „Cavalleria Rusticana. Paggiacci” opera
00.10 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagro-da marzenia”
12.00 „Przetrwa-

nie w amazońskiej dżungli” film dok.
13.10 „Rok na wolności” film dok.
14.20 „Od świtu do zmierzchu” film dok.
15.30 „Teściów się nie wybiera”
17.00 „Gazas dugnas: Show”
18.00 „Opłata za przygodę”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Przejmij kontrolę nad boiskiem. Parkiet.”
21.00 „Strefa wroga” film fab.
23.20 „The King's Man: Pierwsza misja” film fab.

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
8.00 S. „Wojny klientów”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.50 „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
14.00 TOPLYGA Piłka nożna „Sūduva” „Žalgiris”
16.30 Mistrzostwa LKL „Žalgiris” – „Lietkabelis”
19.00 Mistrzostwa LKL „Neptūnas” – „Gargždai”
21.30 „Ocean's Thirteen” thriller
00.00 „Gran Torino” dramat

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 Podcast wojskowy

09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Pyszne życie
11.00 Kod zdrowia
12.00 Pytanko
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 S. „Nasze zwierzęta”

5.50 „Gwiazdy lombardu”
6.15 „Supersklep”
7.15 Gra „galvOK”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Detektyw przeszłości”
10.30 „Egaz do dechy”
11.00 „Wielkie koty”
12.00 „Ratownicy na lodzie” film dok.
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.30 „Szczyt”
20.00 S. „See 2”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Midway” dramat
00.45 „Anon” film fab.

6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”

8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspaniały wiek” film fab.
17.45 S. „Morderstwo w...”
19.50 S. „Poza rajem”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
22.55 „Jak stracić faceta w 10 dni” komedia
01.10 „Sommerdahl”

06.00 „Sprawdzamy”
06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Życie po Sanatorium miłości”
09.50 S. „Alternatywy 4”
10.55 S. „Ojciec Mateusz”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Regina Coeli
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Nowe życie”
14.10 „Ssaki”
15.30 S. „Dom”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 „Wojna zastępcza”
22.25 „Sanatorium miłości”
23.20 „Życie po Sanatorium miłości”

23.50 „Wiek Adaline” film fab.

07.15 „Wielcy, więksi i najwięksi”
08.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Przystań nad Biblią”
10.25 „Langhans dusza świątyni, marka miasta” film dok.
11.05 S. „Republika Dzieci”
12.05 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
13.10 „Na festiwalowej scenie”
13.40 „Fanny Ardant. Filmy mojego życia” film dok.
14.45 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.25 „Kansas City” film fab.
17.30 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Męstwo i honor” film fab.
23.40 „Kulturalni”

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.25 „Słowo daje!”
08.35 „Muzyczne NAJ”
09.00 „Maryla. Tak kochałam” film dok.
10.50 „Słowo na niedzielę”
11.00 Transmisja Mszy Świętej
13.00 Regina Coeli
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.55 Koncert
15.00 „Fajna Polska – Olsztyn”
15.15 Piłka nożna Betclic
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.05 Muzyczne NAJ
20.30 Program informacyjny 19.30

21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 „Gabi Drzewiecka zaprasza”
23.10 „Gangsterzy i filantropi” komedia
00.35 Koncert

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Sprawdzamy”
07.35 S. dok. „Podróż z historią”
08.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Mozaika żydowska”
09.20 „Był taki dzień”
09.23 „Jeden z dwóch”
09.45 „Niepojęte”
09.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.05 S. „Czarne chmury”
10.55 „Piosenką przez historię”
11.00 „Historia kuchni polskiej”
11.45 S. dok. „Rezydencje królewskie”
12.30 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
12.35 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.30 S. dok. „Kalendarz przyrody”
14.20 „Astronomia niepodległa 100 lat polskiej astronomii” film dok.
14.40 „Polskie 100 lat”
15.10 „Ex Libris”
15.30 „Fuks” komedia
16.55 „Rzeczpospolita Nieodbudowana”
17.20 „Prasa donosi”
17.25 „Żwirko i Wigura. 15 dni chwały” film dok.
18.20 „Flesz historii”
18.40 S. „Rodzina Połanieckich”
20.00 „Polska i świat z historią w tle”
20.20 „Polacy”
21.20 „Piosenką przez historię”
21.30 S. dok. „Kroniki Hitlera”
22.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
22.25 „Rozdroże cafe” dramat
00.20 „Orzeł. Ostatni patrol” dramat

00:00 Odpowiedzialni za Kościół
00:30 Życie jest piękne
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Przełamując bariery
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Regina Coeli
02:05 Święty na każdy dzień
02:15 Rozmowy niedokończone
03:20 Muzyczne chwile
03:30 Manna z Nieba
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Polski Punkt Widzenia
05:40 Odpowiedzialni za Kościół
06:05 Sybiraczka
07:00 Jestem mamą
07:15 Mocni w Wierze
07:40 Regał
08:15 O. Rafał, kto go nie zna?
08:45 Ocalić od zapomnienia
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Słowo życia
09:05 Polski Punkt Widzenia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Czerwony Dwór
10:00 Prymas Stefan Wyszyński
10:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10:15 Manna z Nieba
10:25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10:30 Msza święta z Jasnej Góry
11:30 Zło dobrem zwyciężaj! Historia Mayerling
12:00 Głos serca
12:45 Muzyczne chwile
13:00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Leonem XIV
13:15 Papież Polak do Rodaków
14:10 Serce ojca
15:45 Zrozumieć wartość życia – rozmowa z dr Wandą Półtawską
16:00 Wieś to też Polska
17:00 Informacje dnia
17:10 Koncert życzeń
17:50 Mateczniki Polskości
18:00 Żyłem obok świętego
18:30 Sól ziemi
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Regina Coeli
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Retrospekcja
22:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Mocni Jego mocą
23:30 Muzyczne chwile
23:45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

TVP

WILNO

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO WHO DO YOU WANT TO BE?”
07.30 S. anim. „Bolek i Lolek”
07.40 „Wesoła Kuchnia Ani i Fabiana”
07.50 „Na wszelki WYPADEK!”
08.15 „Makłowicz w podróży”
08.40 „Korona Gór Polski”
09.05 „Dobre historie”
09.30 „The Voice Kids”
12.15 S. „Królowie śródmięscia”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Arrasów dzieje osobliwe”
13.35 „Gra słów. Krzyżówka”
13.55 „Słownik polsko@polski”
14.20 „Fake czy historia?”
15.00 „Polskie 100 lat”
15.25 „Którędy po sztukę?”
15.35 „Stacja Innowacja”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Detektyw Literka”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Imbir i Cytryna”
18.00 S. „Komisariat”
18.20 S. „Komisariat”
18.45 „Na Tropach Historii”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Zapomniani, odzyskani”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 „Porozmawiajmy szczerze”

22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Arrasów dzieje osobliwe”
23.30 „Info Wilno”
23.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.55 „Studio Wilno”
00.25 „Fake czy historia?”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dla czego?”
13.15 S. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dla czego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 S. „DNA”
23.15 S. „Kancelaria”
00.05 Historie rzeczy

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierw-

sze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Lansky” dramat
00.55 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Tydzień
7.00 1000 cudów świata
8.00 Menora
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Studio wiadomości bieżących LRT
10.00 Program informacyjny
12.00 Dzień dobry, Litwo
14.30 Międzynarodowe zawody taneczno-sportowe
16.30 Kalendarz ogrodnika
17.00 Wyznania
17.30 „Miasto i świątynie” film dok.
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Dobrze jest mieszkać na wsi.
19.40 „Clarence House. Dom rodziny królewskiej” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia
21.30 „Idealna nuta, szwajcarska przygoda Celine Dion” film dok.
22.30 Młodzież LRT OPUS
23.00 Spacer
23.30 Gen ciekawości
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 Gra „galVOK”

8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Vytaro ferma”
21.00 S. „Umrzeć w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Huragan” thriller
00.45 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Hancock” film fab.
22.50 „Ocean” thriller
01.15 S. „S.W.A.T.”

Irytas.tv

05.00 „Pyszne życie”
05.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7

7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Azja”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Nieodkryta Rosja” film dok.
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Pierwsze razy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Godzina TV Wolność
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 S. dok. „Ten szalony rosyjski świat”
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

5.55 „Kusząca nieruchomości”
7.00 S. „911: Teksas”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „Sensodromas”
11.30 „La Maistas”
12.00 „Zakładnia Kotryny”
13.00 „Dzienniki podróży Gordona, Gina i Freda”
14.00 S. „Kobra 11”
16.00 „Kusząca nieruchomości”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „911: Teksas”
19.00 S. „Nieznajomi”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „Niania w akcji” komedia
23.30 „355” film fab.

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills II”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalne umysły”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Zbrodnie bałtyckie. Twórca aniołów”
22.50 S. „Kryminalne umysły”
23.45 „Tajemnice Brokenwood”

07.00 Sprawdzamy
07.20 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 Serwis Info
09.25 S. „Za-raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 „Ssaki”
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.20 S. „Za-

raz wracam”
19.55 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.30 „Wesele” spektakl
23.30 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.
00.40 Balans bieli

07.15 „Muzyczne poranki”
07.50 „Od ucha do ucha” filmy anim.
08.30 „Podróże z historią”
09.05 „WTEM”
09.20 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
10.00 „Dobre strony”
10.20 „Tamte lata, tamte dni”
11.00 S. „Jan Serce”
12.15 „Bodo” dramat
14.30 „Blue Note Records. Więcej niż muzyka” film dok.
16.05 „U Pana Boga za miedzą” komedia
18.05 S. „Jan Serce”
19.25 „Tygodnik Kulturalny”
20.20 S. dok. „Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki”
21.00 „Ośmiorniczka” film sensac.
23.20 „Porozmawiajmy szczerze”
00.00 „Męstwo i honor” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Przystań nad Biblią”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 „Polskie opowieści”
12.50 Przepis dnia
13.00 „Serwis Info”
13.10 S. „Blondynka”
14.50 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945”

15.10 Kulturalni
16.00 Serwis Info
16.10 Kiedyś to było...
16.40 „Hity i historie gwiazd”
17.00 S. „Za-raz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 Panorama
20.20 Myśliciele sylwetki polskie
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Czas honoru”
22.20 S. „Stawka większa niż życie”
23.25 „Myslovitz na dobry wieczór”
00.15 Panorama

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 „Było, nie minęło”
09.15 „Polskie drogi jak powstał serial”
09.30 S. „Polskie drogi”
10.55 „Ex Libris”
11.15 „Jan Paweł II i Prymas Stefan Kardynał Wyszyński” film dok.
12.10 „Fake czy historia?”
12.45 „Zbyszek. Trzynastka” film dok.
13.45 „Poszukiwanie formy Witold Cęćkiewicz” film dok.
14.45 „Flesz historii”
15.05 S. „Królowie”
15.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.35 S. „Polskie drogi”
17.00 „Sensacje XX wieku”
18.40 S. „Czas honoru”
19.25 „Lwów miasto i ludzie Niepodległej

Rzeczypospolitej”
19.45 „Juliusz Madritsch sprawiedliwy wśród narodów świata” film dok.
20.55 S. „Królowie”
21.20 S. „Zatoka szpiegów”
22.05 „Budowniczości świata”
22.20 S. dok. „Berlin 1945. Dziennik miasta”
23.15 S. dok. „Gaz ziemny w Polsce. Początek historii”
23.35 S. dok. „Kroniki Hitlera”
00.25 „Tajemnice Archiwum”

00.00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuarium polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Zdziwiający świat chrząszczy
07.50 Dzieci Andersa – Powrót do Afryki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczni-

ki Polskości
10.30 Bańniowy teatr lalek
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
11.55 Blask prawdy
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Niebieskooki Anioł
14.10 Bezpieczna Mama
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Bohaterowie najdłuższej wojny
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktuarium polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.25 Serce ojca

7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Im większe ryzyko, tym większa przyjemność

Nowe badania potwierdzają to, co od dawna głosi ludowa mądrość: zakazane jedzenie rzeczywiście smakuje lepiej.

W ramach eksperymentu w grupie ochotników, każdy z uczestników miał okazję zjeść identyczne porcje frytek w czterech różnych sytuacjach. W dwóch przypadkach frytki były podawane legalnie. W pozostałych dwóch scenariuszach uczestnicy mieli „ukraść” frytki z talerza innej osoby.

Wyniki eksperymentu okazały się jednoznaczne. Frytki „skradzione” innym uczestnikom były oceniane jako nawet o 40 proc. smaczniejsze niż te otrzymane w sposób legalny.

Fot. Freepik

Najpiękniejszy most globu leży w Europie

Gdy światowe rankingi piękna i architektury mostów ogłaszają swoje wyniki, zwykle na podium goszczą takie legendy jak Most Brookliński w Nowym Jorku, Tower Bridge w Londynie czy Pont Alexandre III w Paryżu. Tym razem jednak to niewielkie miasto w sercu Bałkanów przyciągnęło uwagę podróżników z całego świata. Most, który przez wieki łączył ludzi, kultury i tradycje, dziś zyskał miano najpiękniejszego na świecie.

Stari Most, czyli po prostu „Stary Most”, rozciąga się nad hipnotyzująco turkusowymi wodami rzeki Neretwy, w samym sercu Mostaru w Bośni i Hercegowinie. To miejsce, gdzie Wschód spotyka się z Zachodem, a różnorodne kultury splatają się w jedną, niepowtarzalną mozaikę. Most nie tylko łączy dwa brzegi miasta — łączy także ludzi, tradycje i historie, które przez wieki kształtowały to niezwykle miejsce. Spacerując po kamiennych płytach Starego Mostu, można poczuć ducha dawnych czasów.

Odkryto największy skarb monet z epoki wikingów

Norwescy archeolodzy dokonali spektakularnego odkrycia w pobliżu wioski Rena — odnaleziono tam największy w historii kraju skarb monet z epoki wikingów. Ekspertom są zgodni: to przełom, który może zrewolucjonizować wiedzę o handlu, bogactwie i przemianach politycznych w Norwegii z przełomu pierwszego i drugiego tysiąclecia. Badania ujawniły, że większość odkrytych monet pochodzi z Anglii i Niemiec, a mniejsza ich liczba z Danii i Norwegii. Wśród władców przedstawionych na monetach znalazły się takie historyczne postacie jak Knut Wielki, Æthelred II, Otto III oraz Harald Hardrada.

Fot. Freepik

Fotomigawka

■ Chwila relaksu obok maszyny, która przyciąga każde spojrzenie Fot. Orestas Gurevičius, ELTA